

IMPULZE

ČASOPIS PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

ISSN 1337-9208 (tlačené vydanie)
ISSN 1339-3448 (online vydanie)
Evidenčné číslo: EV 2836/08
Periodicita vydávania: päťkrát ročne

Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove,
Ul. 17. novembra 15
080 01 Prešov
IČO 17 070775

Redakcia: Anna Polačková (šéfredaktorka)
Peter Hal'ko (zástupca šéfredaktorky)
email: redakcia@unipo.sk

Redakčná rada: František Franko, Michal Hospodár,
Viktória Koósová, Peter Kónya, Katarína Mayer,
Jana Mitriková, Iveta Ondriová, Radoslav Rusňák, Peter Sasák,
Ladislav Suhányi, Maroš Šip, Lenka Tlučáková

Jazyková korekcia: Veronika Drábová

Obálka a sadzba: Peter Szombathy

Foto na obálke: Peter Čontoš
Tlač: Ultra Print, s.r.o.

Príspevky prešli jazykovou a redakčnou úpravou. Za obsah
príspevkov nezodpovedá redakcia.
Univerzitný časopis NA PULZE je pokračovaním Časopisu
akademickej obce Prešovskej univerzity v Prešove.

Prispievatelia posielajú svoje príspevky e-mailom na adresu
šéfredaktorky časopisu (ak ide o celouniverzitné témy) alebo
na adresy členov redakčnej rady za jednotlivé fakulty, s tým,
že téma príspevku by mala korešpondovať so zameraním
a prácou danej fakulty, ktorú člen redakčnej rady zastupuje.

Kontakty:

Príspevky o PU a všeobecné témy – Mgr. Anna Polačková, PhD.
(anna.polackova@unipo.sk)

Príspevky o FF PU – Mgr. Peter Sasák
(peter.sasak@ff.unipo.sk)

Príspevky o GTF PU – doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.
(michal.hospodar@unipo.sk)

Príspevky o FHPV PU – PhDr. Katarína Mayer, PhD.
(katarina.mayer@unipo.sk)

Príspevky o FM PU – RNDr. Jana Mitriková, PhD.
(jana.mitrikova@unipo.sk)

Príspevky o PF PU – Mgr. Radoslav Rusňák, PhD.
(radoslav.rusnak@unipo.sk)

Príspevky o PBF PU – PhDr. ThDr. Maroš Šip, PhD.
(maros.sip@unipo.sk)

Príspevky o FŠ PU – Mgr. Lenka Tlučáková, PhD.
(lenka.tlucakova@unipo.sk)

Príspevky o FZO PU – PhDr. Iveta Ondriová, PhD.
(iveta.ondriova@unipo.sk)

Príspevky zo života študentov PU – Bc. Viktória Koósová
(koosova.viktoria@gmail.com)

Vážené kolegyně,
vážení kolegovia,
milí študenti,

letný semester a s ním aj celý akademický rok pomerne rýchlo
speje k záveru, čo nám pripomína nielen kalendár, ale konečne
aj teploty, hodné prvého letného mesiaca. O niekoľko týždňov sa
slávnostnými promóciami uzavrie ďalší akademický rok v nie dlhej
novodobej histórii našej alma mater. Tento rok, počas ktorého
sa opäť darilo udržať univerzite svoje postavenie, ostane akiste
pamätným ako rok volebný, keď na šiestich z našich ôsmich fakúlt
prebehli voľby dekana. Tie sa potom postarali o ďalšiu novú sku-
točnosť v dejinách našej univerzity, keď na čelo štyroch fakúlt boli
zvolené pani dekanky. Skôr však než prevezme správu univerzity
nové vedenie, prehrmí opäť skúšky a zápočty, ktoré budú určite
komplikovanejšie úmerne zvyšujúcej sa vonkajšej teplote, lákajúcej
skôr na Delňu ako do posluchárni. Prajem všetkým zamestnancom
a študentom úspešné a šťastné ukončenie akademického roka a
príjemné dlhé prázdniny, ktoré nám umožnia načerpať dostatok
nových síl do nasledujúceho roku, aby sme vedeli čeliť problémom
a výzvam, čo prinesie.

Dr. h. c. prof. PhDr. Peter KÓNÝA, PhD.
rektor PU

Vydavateľ univerzitného časopisu NA PULZE je prevádzkovateľom, ktorý spracúva osobné údaje podľa
Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných
údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES.
Autori príspevkov majú právo byť označení ako autori a rozhodnúť o spôsobe takéhoto označenia. V prípade,
že autor príspevku zašle do redakcie príspevok, v znení ktorého uvedie svoje autorstvo spolu s menom,
priezviskom a akademickým, či vedeckým titulom, s príspevkom budú zároveň zverejnené aj tieto údaje autora.
Pravidlá spracúvania osobných údajov sú dostupné na webovom sídle vydavateľa: <http://www.unipo.sk/odkazy/ochrana-os-udajov>.
Osobné údaje autorov budú prevádzkovateľom spracúvané najdlhšie rok po skončení vydávania univerzitného
časopisu NA PULZE.

OBSAH

na pulze univerzity

Univerzita ocenila prácu pedagógov.....	2
50 rokov rádia PAF	4
Úspešný 53. ročník Akademického Prešova	5

na fakultách

Filozofická fakulta oslávila 60. výročie svojho vzniku	6
Doktorka Galdunová získala Biele srdce	8
Celoslovenské finálové kolo Logickej olympiády v Prešove	9
Nová hodvábná cesta ako možnosť rozvoja akademickej spolupráce.....	10
Mapy, ktoré pomáhajú zachraňovať životy.....	12
Študenti stredných škôl sa na deň stali fyzikmi častíc.....	13
Manažment princípov – prednáška na FM PU.....	14
Deň absolventov Pedagogickej fakulty	15
Činnosť Ruského centra	16
Spolupráca s Domom seniorov Tatranská Štrba	18
Študenti FM absolvovali praktické hodiny	19
Polstoročie gréckokatolíckeho Slova	20
Vernisáž výstavy na PBF.....	21
Spolupráca GTF s Pápežským východným inštitútom.....	22
Aktivity na GTF PU	22
Svetová premiéra poľskej zborovej kompozície	23
Bláznivý volejbal.....	24
Skúšky technickej vyspelosti	25
Ak chceme byť dobrými učiteľmi... ..	26
Úspech študentiek FZO.....	27
Od skúsenosti k poznaniu	28
„Hospic v obrazoch“ na FZO	28
Celonočné bdenie na GTF PU	29
Študentská vedecká konferencia KLIENT vs. BLÍŽNY	30
Docent Tej oslávil šesťdesiat rokov	31

veda a výskum

Medzinárodná vedecká konferencia na IAA FF	32
Riešenie projektu V4 úspešne začalo.....	33
Aktivity našich ekológov na Kaukaze	34
Synagógy stratené a objavené – vedecký projekt GTF	35

rozhovory

Historicky prvá dekanka FF	36
Úspešný absolvent Fakulty manažmentu	39

očami študentov

8. ročník prešovského majálesu bol plný skvelej hudby	40
Študentka manažmentu na verejnej diskusii NATO Engages	42
Deň Pedagogickej fakulty	43
Študentská konferencia na PF PU.....	44
Cena Srdce na dlani pre študentku Evu Szathmáryovú.....	45
Erasmus+ očami študentky Natálie Hrabčákovej.....	46
Erasmus+ v Poľsku	47
Medzinárodný deň arteterapie	48
Remeslo má zlaté dno.....	49
Aj Prešovská univerzita sa snaží myslieť ekologicky	50
Charitatívny Beh 4 mostov	50
Spoznávali sme európske inštitúcie	51
Stretnutie s Evou Umlauf bolo pripomienkou, aby sme nezabudli	52
Ples Pedagogickej fakulty.....	53

šport

Volejbalisti v extralige na 5. mieste, s kariérou sa lúči blokár Michal Červeň	54
Zvyšovanie kompetencií študentov	55

UNIVERZITA OCENILA PRÁCU PEDAGÓGOV

Na Prešovskej univerzite v Prešove (PU) sa 15. apríla uskutočnilo slávnostné zasadnutie akademickej obce, na ktorom boli prezentované informácie o činnosti vedenia univerzity a zároveň ocenená práca vysokoškolských pedagógov. Pri príležitosti Dňa učiteľov sa udeľovali aj medaily.

Súčasnú vedu univerzity má za sebou štvorročné funkčné obdobie. Už po štvrtýkrát teda predstúpilo pred členov akademickej obce s bilanciou svojej činnosti za tento akademický rok a zároveň predstavilo nové vízie na nadchádzajúce obdobie. Pri tejto príležitosti rektor PU prof. Peter Kónya priblížil dosiahnuté výsledky v oblasti vedy a akreditácie, vzdelávania, vonkajších vzťahov, informatizácie, rozvoja a investície.

Na slávnostnom zasadnutí sa aj tento rok zároveň pokračovalo

v začatej tradícii ocenenia práce pedagógov. V súčinnosti s jednotlivými fakultami rektor udelil zamestnancom a priateľom univerzity bronzovú, striebornú a zlatú medailu za dlhoročnú významnú pedagogickú, výskumnú činnosť a prínos pre rozvoj univerzity.

„Na našej univerzite pôsobí viac ako šesťsto tvorivých pracovníkov, z ktorých mnohí strávili v jej priestoroch niekoľko desaťročí. Dali jej časť svojho života a zdravia a nemalou mierou sa zaslúžili o jej úspechy na poli vedy a vzdelávania.“

Preto im patrí zaslúžená vďaka a patričná úcta,“ vyzdvihol rektor Kónya, z rúk ktorého si prevzali medailu viac ako štyri desiatky ocenených.

Po oficiálnom formálnom zasadnutí, ktorého sa zúčastnilo vyše 250 zamestnancov a hostí, nasledoval krátky hudobný program pod taktovkou univerzitných umeleckých telies.

Mgr. Anna POLAČKOVÁ, PhD.
Foto: Marcel MRAVEC, AVS CCKV PU

ZOZNAM OCENENÝCH

Zlaté medaily boli udelené:

Gréckokatolícka teologická fakulta:

RNDr. Jozefovi VOSKÁROVI

za celoživotné dielo a mimoriadne zásluhy
o rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta humanitných a prírodných vied:

doc. RNDr. Andrejovi PAVÚKOVI, CSc.

za dlhodobú pedagogickú, vedecko-vý-
skumnú činnosť a dlhoročné zásluhy za roz-
voj Katedry biológie Fakulty humanitných
a prírodných vied Prešovskej univerzity
v Prešove

Fakulta manažmentu:

doc. Ing. Ladislavovi SOJKOVI, CSc.

za dlhodobú pedagogickú a vedeckový-
skumnú činnosť a za prínos spolupráce
s praxou

Pedagogická fakulta:

doc. Ing. Jane BURGEROVEJ, PhD., mim. prof.

za mimoriadne zásluhy o rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Pravoslávna bohoslovecká fakulta:

Dr. h. c. prof. ThDr. Radimovi PULECOVI – KRYŠ-
TOFOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Strieborné medaily boli udelené:

Filozofická fakulta:

doc. PaedDr. Ivane CIMERMANOVEJ, PhD.

za manažment a rozvoj Prešovskej univerzity
v Prešove

Ing. Martinovi LAČNÉMU, PhD.

za manažment a rozvoj Prešovskej univerzity
v Prešove

Gréckokatolícka teologická fakulta:

doc. PhDr. Jaroslavovi CORANIČOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

prof. ThDr. PaedDr. Ing. Gabrielovi PAČOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta humanitných a prírodných vied:

Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimírovi ŠEBENOVI, PhD.

za celoživotné dielo a významný prínos pre
rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta manažmentu:

doc. Ing. Alžbete SUHÁNYIOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Pedagogická fakulta:

prof. PaedDr. Ľudmile LIPTÁKOVEJ, CSc.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. RNDr. Ivete SCHOLTZOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Pravoslávna bohoslovecká fakulta:

PhDr. Andrejovi NIKULINOVÍ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

prof. ThDr. Jánovi ŠAFINOVÍ, PhD.

za pedagogickú a výskumnú činnosť a prínos
pre rozvoj Pravoslávnej bohosloveckej fakulty
Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta športu:

doc. PaedDr. Erike CHOVANOVEJ, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

doc. Mgr. Rút LENKOVEJ, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta zdravotníckych odborov:

Mgr. Dagmar KVAŠŇÁKOVEJ

za celoživotné dielo

Návrhy rektora PU v Prešove:

doc. PhDr. Vasilovi JABUROVI, CSc.

za celoživotné dielo a významný prínos
v oblasti vedy a vzdelávania Prešovskej
univerzity v Prešove

prof. MUDr. Jánovi KMECOVI, PhD., MPH

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

PaedDr. Milanovi MAJERSKÉMU, PhD.

za rozvoj spolupráce medzi Prešovskou
univerzitou v Prešove a Prešovským samo-
správnym krajom

prof. PhDr. Jozefovi SIPKOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

Bronzové medaily boli udelené:

Filozofická fakulta:

doc. Mgr. Zuzane STRAKOVEJ, PhD., mim. prof.

za manažment a rozvoj Prešovskej univerzity
v Prešove

Gréckokatolícka teologická fakulta:

doc. JCDr. Františkovi ČITBAJOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

prof. Mgr. Kamilovi KARDISOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

doc. ThDr. Petrovi TIRPÁKOVI, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta humanitných a prírodných vied:

RNDr. Lenke DEMKOVEJ, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy, vzde-
lávania a rozvoja Prešovskej univerzity
v Prešove

doc. Ruslanovi MARIYCHUKOVI, CSc.

za významný prínos v oblasti vedy, vzde-
lávania a rozvoja Prešovskej univerzity
v Prešove

doc. PaedDr. Lenke PASTERÁKOVEJ, PhD., MBA

za významný prínos v oblasti vedy, vzde-
lávania a rozvoja Prešovskej univerzity
v Prešove

RNDr. Eve PETREJČÍKOVEJ, PhD. za významný
prínos v oblasti vedy, vzdelávania a rozvoja
Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta manažmentu:

doc. PaedDr. Zuzane BIRKNEROVEJ, PhD., MBA

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. Ing. Dane KISELÁKOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. Ing. Rastislavovi KOTULIČOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Ing. Martinovi ROVNÁKOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Pedagogická fakulta:

doc. RNDr. Renáte BERNÁTOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Mgr. Radoslavovi RUSŇÁKOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

PaedDr. Edite ŠIMČÍKOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Pravoslávna bohoslovecká fakulta:

prof. ThDr. Alexandrovi CAPOVI, CSc.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. ThDr. Štefanovi PRUŽINSKÉMU, PhD. – za vý-
znamný prínos pre rozvoj Prešovskej univer-
zity v Prešove

Fakulta športu:

Mgr. Terézii KOVALÍK SLANČOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

Návrhy rektora PU v Prešove:

prof. PhDr. Beáte BALOGOVEJ, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

doc. PhDr. Vladislavovi DUDINSKÉMU, PhD.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

MUDr. Jánovi KOVALČOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. MUDr. Ivanovi MINČÍKOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej
univerzity v Prešove

doc. PhDr. Ľudovítovi PETRAŠKOVI, CSc.

za významný prínos v oblasti vedy a vzdelá-
vania Prešovskej univerzity v Prešove

50 ROKOV RÁDIA PAF

Už 50 rokov sa internátne rozhlasové štúdio Prešovskej univerzity v Prešove (PU) Rádio PaF prihovára svojim univerzitným poslucháčom. Počas tohto obdobia prešlo značnou modernizáciou, uspelo vo viacerých súťažiach a vystriedalo sa v ňom viac ako tristo členov na rôznych pozíciách. Polstoročie oslávilo veľkolepo, s bývalými členmi a odhalením nového loga.

V akademickom roku 1968/1969 sa skupina mladých a šikovných študentov Prešovskej univerzity rozhodla zrealizovať svoje študentské vízie a založila Internátne rozhlasové štúdio. „Najskôr sa vysielalo z priestorov terajšej vrátnice Študentského domova a jedálne PU na Ull. 17 novembra 13 (tzv. starý internát) a neskôr sa vysielacie štúdio premiestnilo do súčasných priestorov, za povestné červené kožené dvere,“ s úsmevom popisuje súčasný riaditeľ internátneho rádia

Peter Tarasovič, študent Fakulty manažmentu PU. Ako doplnil, po výstavbe Študentského domova č. 11 sa vysielanie rozšírilo aj na dodnes nazývaný nový internát. „Vo vtedajšom štúdiu pribudla nová technika, ktorá bola na svoje obdobie veľmi vyspelá,“ doplnil Peter Tarasovič. Podľa jeho slov bolo rádio vždy apolitické a aj v čase pred revolúciou sa snažilo formou kontroverzného humoru a satiry o slobodu prejavu. V roku 1993 rádio zmenilo svoj

názov, keď sa premenovalo na Rádio PaF, Rádio Pedagógov a Filozofov, neskôr prišlo aj prvé logo. „Po prelome tisícročí došlo k ďalším významným zmenám, začalo sa vysielat digitálne, v štúdiu pribudla zvuková pena, v roku 2005 nový vysielací mix,“ poznamenal Tarasovič, ktorý je rád, že sa v súčasnosti podarilo obnoviť nielen používanú techniku, ale aj samotné vysielacie štúdio.

Pri príležitosti výročia založenia rádia zorganizovali jeho terajší členovia v prvý marcový týždeň oslavu, na ktorej predstavili nové logo. „Internátne rozhlasové štúdio je neodmysliteľnou súčasťou nielen študentského, ale aj celého univerzitného života. Som rád, že sa aj po 50 rokoch teší veľkej obľube zo strany poslucháčov, má stále čo ponúknuť svojimi reláciami, spravodajstvom i hudbou, a to aj napriek tomu, že dnešní študenti majú k dispozícii internet či sociálne siete,“ uviedol rektor PU prof. Peter Kónya na slávnosti, ktorej sa zúčastnilo vyše 80 hostí z radov bývalých členov rozhlasového štúdia. „Chcem sa preto poďakovať všetkým bývalým, ale aj terajším

členom za ich nezištnú, obetavú a tvorivú prácu, ktorou ste prispeli a stále prispievate k napredovaniu tohto rádia," doplnil rektor.

Za úctyhodných 50 rokov sa v rádiu vystriedalo niekoľko generácií. „V Rádiu PaF som vysielala ráno, každý utorok a štvrtok, a to ranné vysielanie sa so mnou vezie celý čas, nakoľko pôsobím v rádiu, vrátane Pafka, už 11 rokov," zaspomínala si bývalá členka Oľga „Oli“ Džupinková. Dnes sú viacerí bývalí členovia tohto internátneho rozhlasového štúdia zamestnaní v rôznych profesionálnych médiách. Rádio PaF bolo úspešné počas svojho pôsobenia aj v medzinárodnej súťažnej prehliadke tvorby internátnych rozhlasových štúdií a univerzitných rádii s názvom RÁDIORALLYE. Túto súťaž sa mu podarilo vyhrať

celkovo dvakrát po sebe, čo sa zatiaľ žiadnemu inému internátnemu rádiu doteraz nepodarilo. Bolo to v roku 2009 v Nitre a v roku 2010 v Prešove. Celkové prvenstvo získalo aj v roku 2014 v Trnave. V roku 2015 sa mu síce nepodarilo získať

prvenstvo, ale jeho živé vysielanie bolo vyhodnotené ako najlepšia nahrávka celého ročníka.

Mgr. Anna Polačková, PhD.
Foto: archív rádia, Marcel KUŠNÍR

ÚSPEŠNÝ 53. ROČNÍK AKADEMICKÉHO PREŠOVA

V dňoch 23. – 26. apríla sa uskutočnila obľúbená súťaž amatérskej umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska, ktorá má za sebou bohatú tradíciu. 53. ročník Akademického Prešova sa aj tento rok zúčastnili študenti z viacerých vysokoškolských centier.

Akademický Prešov patrí k významným podujatiam, ktoré každoročne dávajú priestor tvorivým vysokoškolákovi, prezentujúcim svoju umeleckú prácu. Festivalu sa môžu zúčastniť všetci študenti slovenských vysokých škôl a výberovo aj stredoškolskí študenti so zameraním na tvorivý umelecký experiment. „53. ročník Súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov prebiehal v štyroch kategóriách: pôvodná literárna tvorba (poézia, próza, esej); študentské divadlá; umelecký preklad a mediálne umenie: film," bližšie vysvetlil Miron Pukan, dramaturg festivalu. Ako doplnil, súťaž sa konala najmä v priestoroch vysokoškolského areálu Prešovskej univerzity v Prešove, v Divadle A. Duchnoviča a v Divadle J. Záborského. Hostami boli už tradične domáce

a zahraničné profesionálne a amatérske súbory, spisovatelia, herci, prekladatelia a predstavitelia viacerých umenovedných disciplín. „Tento rok okrem domácich prešovských vysokoškolákov uviedli svoje programy aj študenti z Banskej Bystrice, Bratislavy či Košíc," doplnil Miron Pukan. Zaujímavé na dramaturgii festivalu je účasť súborov s mladšou generáciou interpretov. Organizátori sa totiž usilujú aktivizovať mladých na základných a stredných školách ako budúcich hercov, scenáristov, režisérov v divadle, ktoré dostáva svoj priestor už vyše päťdesiat rokov. V rámci programu sa predstavili napríklad Slovenské komorné divadlo Martin, to uviedlo hru francúzskej autorky Jasminy Rezy Kumšt, podobne Sláva Daubnerová so svojím Solo lamentoso v divadle

PAT. Z hostí je potrebné spomenúť taktiež študentov 3. ročníka VŠMU BA, ako aj vysokoškolákov z brnenskej JAMU. Už nie prvý raz na Akademickom Prešove vystúpilo maďarské divadlo zo Szegedu – Homo Ludens Project. Jedným z vrcholov tohtoročného festivalu bolo poľské divadlo KTO Krakov, ktoré uviedlo svoju produkciu Vôňa času v exteriéri na priestranstve pred Novou budovou DJZ. Vyhlasovateľom Súťaže amatérskej umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, Rektorát Prešovskej univerzity v Prešove, mesto Prešov, Fond na podporu umenia a Občianske združenie Akademický Prešov.

Mgr. Anna POLAČKOVÁ, PhD.

FILOZOFICKÁ FAKULTA OSLÁVILA 60. VÝROČIE SVOJHO VZNIKU

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove (PU), ako druhá najstaršia filozofická fakulta na Slovensku, v tomto roku slávi 60. výročie svojho založenia. Počas tejto bohatej histórie dokázala, že je stabilnou súčasťou vysokého školstva na Slovensku.

Filozofická fakulta PU spolu s kóšickou lekárskou fakultou vytvorila v roku 1959 základ Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, pričom jej súčasťou bola do 1. januára 1997, keď prešovské fakulty založili Prešovskú univerzitu v Prešove. Korene fakulty však siahajú do podstatne dávnejšej histórie, až k prešovskému evanjelickému kolégiu, ktoré vzniklo v r. 1667. „*Naša filozofická fakulta sa hrdó hlási k tejto tradícii, pretože tým sa Prešov nezmazateľne zapísal do histórie európskej vzdelanosti, kultúry a intelektuálnych dejín Slovenska a strednej Európy,*“ uviedol vo svojom slávnostnom príhovore prof. Vasil Gluchman, dekan Filozofickej fakulty PU. Ako ďalej dodal, fakulta nemusí byť hrdá iba na svoju skvelú minulosť, pretože aj v súčasnosti pôsobia na fakulte významné osobnosti v oblasti filozofie, etiky, psychológie, literárnej vedy, lingvistiky a histórie, ktoré patria k špičke nielen na Slovensku, ale minimálne v strednej Európe. „*Rovnako medzi nami sú mnohí známi literáti, prekladatelia, odborníci v oblasti tlmočníctva, sociálnej práce, politológie, estetiky, hudobného a výtvarného umenia,*“ doplnil dekan Gluchman.

Všetky tieto vysoko kvalitné odborné predpoklady sa fakulte podarilo pretaviť do úspechu v podobe výsledku komplexnej akreditácie, keď Akreditačná komisia pri vláde SR v roku 2015 zhodnotila jej predchádzajúce šesťročné pôsobenie a vyhodnotila Filozofickú fakultu PU ako najlepšiu medzi 22 humanitnými fakultami na Slovensku, ďalej ako druhú najlepšiu na Slovensku medzi ôsmimi fakultami v oblasti historických vied a tretiu najlepšiu na Slovensku medzi 19 fakultami v oblasti spoločenských vied. Dôkazom kvality Filozofickej fakulty PU je aj disponovanie právami na vymenúvanie profesorov a docentov v 14 oblastiach poznania. „*Ďalším prejavom vysokej úrovne našej fakulty je 17 doktorandských študijných programov a takmer 100 akreditovaných bakalárskych a magisterských študijných programov,*“ vyzdvihol Gluchman.

Pri príležitosti osláv 60. výročia založenia Filozofickej fakulty PU sa 15. mája 2019 v Divadle Jonáša Záborského uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady Filozofickej fakulty PU spojené s umeleckým programom, ktoré

bolo pod taktovkou doc. Vladimíra Marušina. Na zasadnutí zároveň vedenie fakulty, za prítomnosti významných domácich i zahraničných hostí, ocenilo udelením pamätnej medaily prácu svojich súčasných aj bývalých zamestnancov. Záver podujatia sa niesol v znamení krstu publikácie *Šesťdesiat rokov Filozofickej fakulty v Prešove* (Šesťdesiat rokov Filozofickej fakulty v Prešove, 1959 – 2019. Ed. M. Ološtiak. Prešov: FF PU v Prešove, 2019. 304 s.), mapujúcej 60-ročnú históriu fakulty. Slávnostného aktu jej uvedenia do života sa okrem súčasného dekana zúčastnili aj tí, ktorí fakultu viedli v minulosti. Publikáciu pokrstili drevenými písmenami ako symbolmi poznania. Ako súčasť sprievodného programu bola otvorená výstava *Nepoznané svety*, ktorá priblížila tvorbu členov Katedry výtvarnej výchovy a umenia FF PU od jej začiatkov až po súčasnosť (1951 – 2019). Vernisáž výstavy sa uskutočnila 15. mája o 16.00 hod. v Prešove na Hlavnej ul. č. 61.

Mgr. Anna POLAČKOVÁ, PhD
Foto: Marcel MRAVEC, AVS CCKV PU

OCENENÍ

Bývalí dekaní

prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.
prof. PhDr. Ferdinand Uličný, DrSc.
prof. PhDr. František Mihina, CSc.
prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc.

Bývalí zamestnanci

Emília Bojarská
Dr. h. c. prof. PhDr. Michal Danilák, CSc.
Soňa Franková
doc. PhDr. Ivan Hirka, CSc.
doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc.
prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc.
akademik prof. PhDr. Mikuláš Mušinka, DrSc.
Eva Palenčárová
prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc.
prof. PhDr. Ladislav Sisák, CSc.
doc. PhDr. Jaroslava Stašková, CSc.
doc. PhDr. Nina Ščipanská, CSc.
prof. PhDr. Ladislav Šimon, CSc.
prof. PhDr. Ladislav Tajták, CSc.
doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.
prof. Ing. Július Zimmermann, CSc.

Súčasní zamestnanci

Mgr. Eva Baluchová
prof. PhDr. Ľubomír Belás, CSc.
prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc.
doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc.
Mgr. Anna Krajňáková
Mgr. Katarína Mikitová
prof. PhDr. Jaroslav Kušnír, PhD.
prof. PhDr. Jozef Sipko, CSc.
prof. PhDr. Oľga Sisáková, CSc.
prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.
prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.
prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.

DOKTORKA GALDUNOVÁ ZÍSKALA BIELE SRDCE

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek udeľovala už po dvanásty raz Biele srdce. Prestížne ocenenie za obetavosť, starostlivosť a ľudskosť si prevzala aj PaedDr. Mgr. Helena Galdunová, PhD., z Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove (FZO PU).

Pri príležitosti Medzinárodného dňa sestier, ktoré sa na celom svete oslavuje na výročie narodenia priekopníčky moderného ošetrovateľstva Florence Nightingalove, sa konalo slávnostné podujatie za účasti vyše 200 pozvaných zdravotných sestier z celého Slovenska. Na tohtoročnom 12. ročníku získalo ocenenie v podobe drôteného šperku 30 zdravotných sestier a pôrodných asistentiek a jeden zdravotný brat. Biele srdce sa tradične udeľuje v piatich kategóriách. Tento rok ho získalo 17 sestier v praxi, dve pôrodné asistentky, osem sestier manažérok, dve sestry pedagogičky, jedna pôrodná asistentka pedagogička a jedna sestra získala mimoriadne ocenenie za celoživotný prínos pre ošetrovateľstvo. V rámci

kategórie pôrodná asistentka pedagóg si Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek všimla a ocenila zásluhu doktorky Heleny Galdunovej z Katedry pôrodnej asistencie FZO PU. *„Je to veľmi pekné a pre mňa veľmi vzácne ocenenie. Je prejavom toho, že prácu, ktorú vykonávam, si niekto všimol a vyhodnotil ako dobrú, čo si nesmierne vážim. Posúva ma to ďalej, ale zároveň aj zaväzuje. Chcela by som sa poďakovať svojim kolegyniam z fakulty, ale aj z nemocnice, ako i študentkám, práve oni mi pomáhajú napredovať,“* uviedla ocenená Helena Galdunová. Zároveň dodala, že má to šťastie lebo pre ňu platí vyjadrenie Maxima Gorkéhoho: *„Keď je práca potešením, vtedy je aj život šťastím.“*

Všetkých ocenených prijal v utorok 21. mája v Prezidentskom paláci aj prezident SR Andrej Kiska.

Celosvetový symbol sestier Biele srdce bol oficiálne zvolený v roku 1999 pri príležitosti 100. výročia založenia Medzinárodnej rady sestier. Tvar srdca je prejavom ľudskému komunikácie a pomoci a súčasne miestom, odkiaľ pramení kvalita ošetrovateľskej starostlivosti. Biela farba srdca pripomína jeho nositeľom prelínanie sa všetkých farieb, ktoré svet pozná, tak ako sestra prijíma všetkých ľudí sveta.

Mgr. Anna POLAČKOVÁ, PhD.
Foto: archív ocenennej, Pravda

CELOSLOVENSKÉ FINÁLOVÉ KOLO LOGICKEJ OLYMPIÁDY

Dňa 20. marca 2019 sa na pôde Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove (PU) konal 7. ročník už tradičného celoslovenského finálového kola Logickej olympiády, ktorá je určená pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Ide o jedinečnú súťaž svojho druhu pre túto špecifickú skupinu detí. Tradičnú súťaž organizuje Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Sabinove spolu s Pedagogickou fakultou PU a mestom Prešov.

Logická olympiáda sa spája predovšetkým s menom prešovského učiteľa Mgr. Ľubošom Lukáčom. Finále siedmeho ročníka uviedla prodekanka pre vedu, akreditáciu a doktorandské štúdium Pedagogickej fakulty doc. Iveta Scholtzová. Do metropoly východu prišlo 131 detí (súťažiacich celoslovenského finále) a zastúpenie malo neuveriteľných 28 miest a obcí z celého Slovenska. Podujatie moderovala riaditeľka CPPPP v Sabinove Mgr. Ľubica Richmanová Fabišiková. Plnej aule, ktorú obsadili nadaní žiaci, ich pedagógovia a rodičia, sa pred samotným testovaním prihovorila primátorka mesta Prešov Ing. Andrea Turčanová. „Myslím, že pozornosti pre nadané deti nie je nikdy dosť. Určite v tom ešte máme rezervy. Musím však jedným dychom dodať, že som veľmi

vďačná, že máme v Prešove ľudí, ako je Ľuboš Lukáč. Práve takíto pedagógovia by mali v školách ukazovať deťom cestu. To by bolo pre budúcu generáciu to najlepšie,“ ocenila hlavného organizátora. S nadanými deťmi má aj osobnú skúsenosť. „Stretávam sa s nimi na takýchto súťažiach. Ale musím povedať, že som mala veľmi príjemnú návštevu nadaných aj na radnici a veľmi ma prekvapili svojimi vedomosťami.“

Keď dozneli úvodné príhovory a utíchlo množstvo foto- a videotechniky, odštartovalo sa testovanie. V kategórii A, ktorú predstavovali žiaci 1. až 4. ročníka, a v kategórii B, ktorú predstavovali žiaci navštevujúci 5. až 9. ročník. Úlohy vyžadovali logický, matematický a priestorový úsudok i verbálne myslenie a boli zosťa-

vené tak, aby pokryli čo najširší záber logického myslenia. Išlo o úlohy na matematickú inteligenciu, verbálne úlohy, ale aj 3D a 2D úlohy na priestorovú predstavivosť. Dokopy deti riešili 20 úloh, v každom, vyše hodinovom bloku desať.

Testovanie prebehlo v dvoch kolách. Pauzu pred vyhlásením výsledkov spestril deťom vysokoškolský pedagóg dr. Tomáš Telepák s workshopom na tému *Výtvarná výchova a digitálne médiá*. Potom už prišlo na rad vyhodnotenie. V kategórii A (1. – 4. ročník) triumfoval Filip Luksaj (ZŠ Dargovských hrdinov 19 v Humennom). Druhé miesto vybojoval Jakub Dzúr (ZŠ Haličská cesta 7 v Lučenci). Bronz putuje Adamovi Kleinovi (ZŠ Ing. O. Kozucha 11 v Spišskej Novej Vsi).

Medzi žiakmi druhého stupňa zvíťazil Samuel Taňkoš (ZŠ Hrnčiarska 13 v Humennom). Striebro získal Matúš Čarnogurský (ZŠ Kubranská 80 v Trenčíne) a bronzové miesto Martin Cigler (ZŠ Ďumbierska 17 v Banskej Bystrici). Ceny najšikovnejším nadaným odovzdala dekanica Pedagogickej fakulty PU doc. Jana Burgerová.

Mgr. Ľuboš LUKÁČ
Mgr. Anna VAŠUTOVÁ, PhD.
PF PU
Foto: AV štúdio

NOVÁ HODVÁBNA CESTA AKO MOŽNOSŤ ROZVOJA AKADEMICKEJ SPOLUPRÁCE

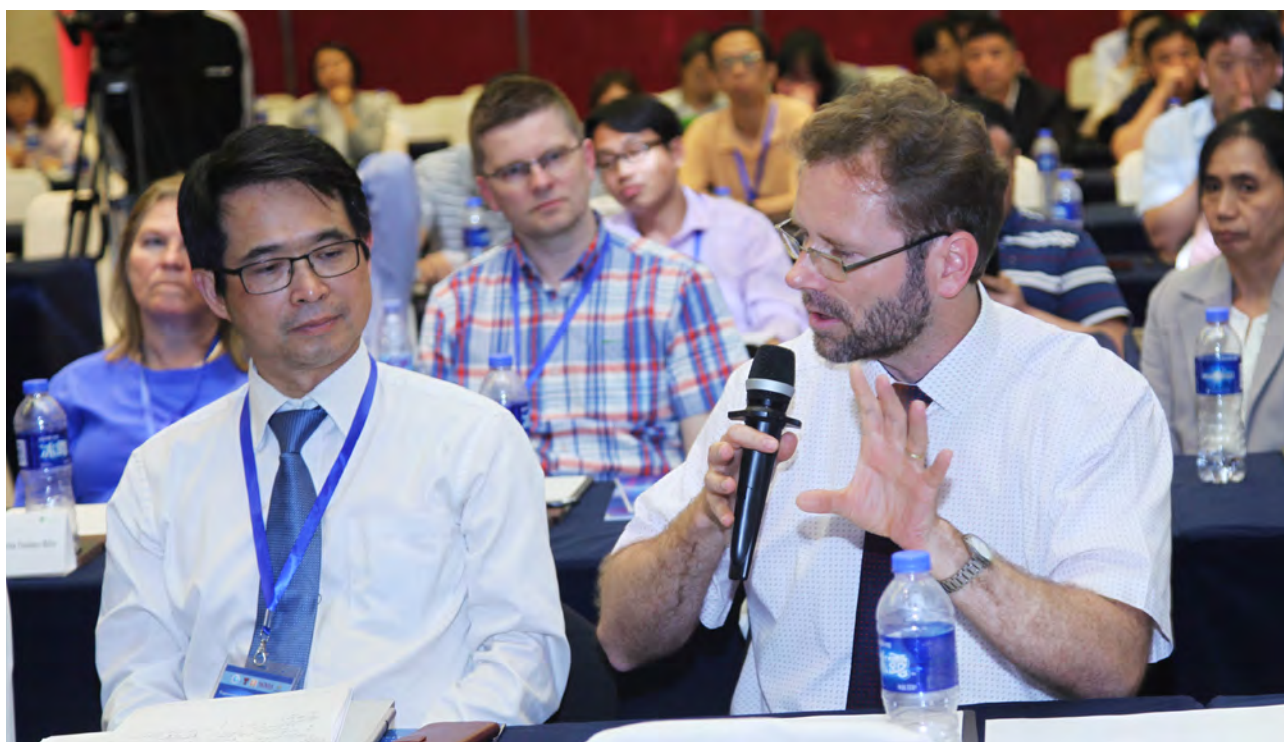
Aj slovenské univerzity môžu profitovať z nadviazania kontaktov s partnerskými univerzitami v Číne. Jedným z prvých krokov v tomto smere v kontexte Prešovskej univerzity v Prešove bola služobná cesta výskumného pracovníka z Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU prof. Michala Valča na Fujian University v meste Fuzhou (FUJT), ktorá sa uskutočnila 18. apríla – 5. mája 2019 v juhovýchodnej Číne.

Jedným z cieľov cesty do Číny bolo prednesenie niekoľkých prednášok na tému „Etická problematika v technológii a vede: Výzvy priemyselnej revolúcie 4.0“. Dve prednášky sa uskutočnili na FUJT, jedna na Fujian Medical University a jedna na Fujian Normal University. Avšak hlavným cieľom bolo vystúpenie na zahraničnej konferencii zameranej na internacionalizáciu vzdelávania, organizovanej zo strany Fujian University of Technology (FUJT) 25. – 27. 4., v pozícii pozvaného prednášajúceho (keynote), a rokovanie o spolupráci so zúčastnenými zahraničnými partnermi z Ázie, Európy

a USA. Počas konferencie bolo zavŕšené podpísanie Memoranda o spolupráci medzi PU a FUJT zo strany prezidenta FUJT, prof. Tong Xina. Prešovská univerzita zároveň prostredníctvom prof. Valča potvrdila svoj záujem o účasť vo vznikajúcom združení univerzít pod názvom „One Belt and One Road Initiative – konzorcium univerzít“. Formálne kroky, smerujúce k postupnému obsahovému napĺňaniu a inštitucionalizácii tejto iniciatívy, budú pod vedením FUJT prebiehať v druhej polovici roka 2019 a Prešovská univerzita bude do tohto procesu aktívne zapojená.

MOBILITY ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV

FUJT má veľký záujem začať spoluprácu s PU v oblasti mobility študentov a pedagógov, spoločného školenia záverečných prác či spoločných výskumných projektov a publikácií. Od počtu prijatých zahraničných študentov sa odvíja financovanie čínskych univerzít zo strany ich ministerstva školstva. Potrebujú isté percento zahraničných študentov, ak chcú svoju univerzitu dostať do najvyššej kategórie – aj preto sú pripravení poskytovať štipendiá

pre zahraničných študentov a vychádzať im všemožne v ústrety. Informácie o možnostiach štipendií a podmienkach ich poskytnutia má vedenie našej univerzity k dispozícii a bude o nich informovať akademickú obec. Základné informácie o univerzite možno nájsť v angličtine na: <https://www2.fjut.edu.cn>. Štipendia sa týkajú štúdia na jeden alebo dva semestre.

Okrem semestrálneho a dvojsemestrálneho štúdia môžu na FUJT pripraviť pre našich študentov aj niekoľkotýždňové (od 2 do 6 týždňov) štúdium vo forme „letnej školy“, pričom obsah aj formu štúdia vedia pripraviť podľa našich požiadaviek. V prípade záujmu môžu ponúknuť základy čínskeho jazyka a kultúry. O financovaní tohto typu mobility prebehnú ešte medzi FUJT a PU rokovania. Čínskej strane sme poskytli zoznam programov aj jednotlivých predmetov, ktoré vie PU poskytnúť záujemcom štúdia v angličtine, no hovorili sme aj o možnostiach štúdia slovenského jazyka a kultúry a následného štúdia na PU v slovenčine.

Pokiaľ ide o mobilitu pedagógov, v zimnom semestri 2019 by mala prísť profesorka Jianhua Xing z FUJT na krátky výskumný pobyt na PU (2 – 3 týždne). PU poskytne ubytovanie a služby našej univerzitnej knižnice. O možnostiach mobilít pre našich pedagógov na FUJT, či už výskumných alebo prednáškových, bude vedenie našej univerzity priebežne informovať.

INÉ MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE

Zo strany FUJT je tiež záujem rokovať o možnostiach spoločného školenia záverečných prác pri vybraných témach, spoločných projektoch výskumu a inovácií či spoločných publikácií. V každom

prípade sa spolupráca s týmto partnerom a inými v Číne a Juhoovýchodnej Ázii javí byť nielen ako „zaujímavo-exotická“, ale aj perspektívna. V tejto časti sveta je veľa študentov, ktorí si hľadajú možnosti štúdia v Európe, pričom Slovensko je finančne dostupnejšie ako konkurenčné univerzity na západe. Významná je aj skutočnosť, že stredná Európa je jednou z prioritných oblastí geopolitických a ekonomických snáh súčasnej čínskej vlády. Rozšírenie kultúrneho obzoru a získanie medzinárodných skúseností je dôležité aj pre našich pedagógov a študentov, preto možno nové možnosti spolupráce s FUJT iba privítať. Financovanie výskumu a vzdelávania v Ázii je lepšie ako na Slovensku a lepší je tiež status učiteľa. Keď sa k tomu pridá obrovský ľudský potenciál a dobre vyvinutý zmysel pre disciplínu v ázijských kultúrach, nedá sa ignorovať skutočnosť, že v tejto časti sveta sa pre Európu

vynára silná konkurencia. Jedným zo spôsobov, ako môžeme na túto situáciu reagovať, je otvoriť sa svetu a zámerne budovať medzinárodné partnerstvá, ktoré nám pomôžu internacionalizovať náš výskum a vzdelávanie.

* * *

Iniciatíva „Novej hodvábnej cesty“ (alebo „The Belt and Road Initiative“) je novou stratégiou rozvoja medzinárodnej spolupráce pod vedením Číny. Ide predovšetkým o infraštruktúrne projekty a investície, do ktorých je zapojených niekoľko desiatok krajín z Európy, Ázie, Blízkeho východu a Afriky, no súčasťou tejto iniciatívy je aj spolupráca vo vzdelávaní a rozvoji kultúrnej výmeny.

Prof. Dr. Michal VALČO, PhD.
GTF PU

MAPY, KTORÉ POMÁHAJÚ ZACHRAŇOVAŤ ŽIVOTY

Fakulta prírodných a humanitných vied (FHPV) Prešovskej univerzity (PU) v Prešove sa 28. marca stala miestom dobrovoľníckej akcie, na ktorej sa stretli nadšenci mapovania. Ich cieľom bolo digitálne zmapovať „neobjavené“ miesta na svete, ohrozené humanitárnymi krízami. Spoločne sa im podarilo zmapovať vyše 1 000 budov v Somálsku.

Po Bratislave, Nitre, Zvolene, Košiciach a Žiline sa už po tretíkrát v Prešove na pôde Katedry geografie a aplikovanej geoinformatiky FHPV PU uskutočnilo podujatie s názvom Prešovský mapathon. Ide o mapovacie maratóny, na ktorých sa zídu dobrovoľníci, aby podali pomocnú ruku a spoločne vytvorili a doplnili mapy oblastí, ktoré nie sú zmapované. Účastníci k tomu pritom potrebujú len počítač s internetovým prehliadačom a myš. „Nápad zmapovať najviac ohrozené oblasti v rozvojových krajinách dostala pred štyrmi rokmi známa humanitárna a zdravotnícka organizácia Lekári bez hraníc. Tá prišla s projektom Missing Maps, ktorý má bezprostredný humanitárny, etický a praktický rozmer, pretože bez dostatočných údajov z krízových oblastí nie je možné plánovať napr. očkovačie kampane, vyhod-

nocovať rôzne zdravotnícke dáta, realizovať epidemiologické analýzy, resp. čo najlepšie logisticky riešiť dodávky zdravotníckeho materiálu,“ vysvetlila zámer projektu Jana Michalková z Katedry geografie a aplikovanej geoinformatiky FHPV PU. Ako doplnila, účastníci tohtoročného prešovského mapathonu sa po úvodnej prednáške a školení, pod vedením Viktórie Vargovej a Jany Michalkovej, spoločne pustili do mapovania mesta Galcayo v Somálsku. Ich cieľom bolo zlepšiť mapové podklady a uľahčiť tak prácu najmä humanitárnych tímov, ktoré v tejto oblasti pôsobia. „Lekári bez hraníc pôsobia v regióne Galcayo North od mája 2017, kde vykonávajú zdravotnícku prácu v regionálnej nemocnici. K tejto činnosti sú kvalitné mapové podklady nevyhnutnosťou. Účastníkom nášho mapovacieho maratónu sa podarilo

zmapovať vyše 1 000 budov v meste, za čo im patrí veľká vďaka,“ dodala Michalková. Všetky aktivity prebiehajúce v určitej krajine sa realizujú v spolupráci s miestnymi obyvateľmi. Veľkým pozitívom celého projektu je taktiež využívanie a zároveň aj rozširovanie otvorených máp (OpenStreetMap), ktoré zaisťujú, že rôzne dáta získané pod týmto projektom sú voľne dostupné. „Nie každý má možnosť vycestovať na druhý koniec sveta a pomáhať najviac ohrozeným. Mapathon je ale jasným dôkazom toho, že priložiť ruku k dielu sa dá aj „od stola“ – vytvorením mapy – mapy, ktorá môže v konečnom dôsledku zachrániť život,“ uzavrela Michalková. Organizáciu mapathonov na Slovensku organizačne zabezpečuje združenie AMAVET klub č. 962.

Mgr. Anna POLAČKOVÁ, PhD.
Foto: FHPV PU

ŠTUDENTI SA NA DEŇ STALI FYZIKMI ČASŤÍC

V priebehu niekoľkých týždňov stredoškólači na celom svete navštevujú blízke univerzity, aby si v celodennom programe vyskúšali prácu na prednej línii základného výskumu. Medzinárodné Masterclasses dávajú žiakom príležitosť stať sa na jeden deň časticovými fyzikmi. Počas podujatia účastníci pracujú s dátami z experimentov na Veľkom jadrovom urýchľovači (LHC) v CERNe pod vedením fyzikov. Masterclasses v tomto roku prebiehali od 7. marca do 17. apríla vo viac ako 50 krajinách sveta.

Prvé podujatie s názvom International Masterclasses Hands On Particle Physics sa uskutočnilo už v roku 2005. Objav Higgsovo bozónu na LHC v lete 2012 viedol k veľkej mediálnej odozve a veľkému záujmu verejnosti. Fyzici pokračovali v štúdiu Higgsovej častice, hľadani nových častíc a pochopení tajomstiev tmavej hmoty, neutrín a ďalších častíc a prinášajú tak nové prekvapujúce poznatky. Základnou myšlienkou programu, už každoročného podujatia, je nechať študentov pracovať tak, ako to robia skutoční vedci. Študenti získavajú obraz o modernom fyzikálnom výskume prácou priamo s časticovými fyzikmi na skutočných dátach z LHC.

Na konci každej majstrovskej triedy sa študenti zapájajú do videokonferencie s fyzikmi z CERNe spolu s ďalšími študentskými skupinami z rôznych krajín, aby diskutovali o svojich výsledkoch. V danej oblasti výskumu pracujú na tom istom experimente tisíce vedcov na celom svete, a to si vyžaduje neustálu komunikáciu

prostredníctvom videokonferencie. Študenti sa tak môžu zoznámiť so skutočným komunikačným vedeckým pracovným prostredím, v ktorom sa každý deň podujatia približne 5 skupín študentov z rôznych krajín spájajú s dvoma moderátormi v CERNe alebo vo Fermilabe (Batavia, Illinois, USA), aby skombinovali a prediskutovali svoje výsledky. Majú tiež príležitosť otestovať moderátorov svojimi otázkami.

Medzinárodné Masterclasses sú vedené Technickou univerzitou v Drážďanoch a QuarkNetom v USA, v úzkej spolupráci s International Particle Physics Outreach Group (IPPOG) s viac ako 200 univerzitami a výskumnými laboratóriami. IPPOG je nezávislá skupina zástupcov z krajín zapojených do výskumu v CERNe a z ďalších vedúcich výskumných laboratórií. Cieľom IPPOGu je sprístupniť časticovú fyziku verejnosti.

V Prešove sa podujatie začalo pred deviatou hodinou dopoludnia

12. apríla v Centrálnnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove. V úvode celodennej akcie sa pri príležitosti 15. ročníka podujatia na Prešovskej univerzite odovzdali ďakovné listy dvom kľúčovým spoluorganizátorom a lektorom podujatia doc. RNDr. Júlii Hlavačovej, CSc., z Katedry fyziky FEI Technickej univerzity v Košiciach, a RNDr. Alexandrovi Dirnerovi, CSc., z Katedry jadrovej a subjadrovej fyziky ÚFV PF UPJŠ v Košiciach.

Po prednáškach a diskusiách sa poobede študenti venovali samotnému meraniu a analýze dát z LHC v CERNe. Výsledky merania boli neskôr prezentované pomocou videokonferenčného stretnutia v závere podujatia.

V tomto roku sa podujatia zúčastnili študenti zo štyroch stredných škôl a tiež niektorí pedagógovia. Na konci akcie si v tomto roku prevzalo certifikát o jeho absolvovaní 30 študentov.

RNDr. František FRANKO, PhD., a RNDr. Ivan ČURLÍK, PhD.
Foto: Marcel MRAVEC a Radko MARUŠA

MANAŽMENT PRINCÍPOV – PREDNÁŠKA NA FM PU

Katedra manažmentu zastrešovala jednu z mnohých prednášok, ktoré na Fakulte manažmentu PU v Prešove prebiehajú počas celého akademického roka. Prednášajúcim bol tentokrát Ing. Miroslav Siváček, MBA., konzultant pre malé a stredné podniky, odborník z praxe. Celé podujatie sa nieslo v duchu manažmentu princípov a praktických skúseností, ktoré prerozprával študentom Fakulty manažmentu.

Vo štvrtok, 4. apríla 2019 navštívil Fakultu manažmentu PU v Prešove so svojou prednáškou Miroslav Siváček, predseda OPEN – slovenskej asociácie absolventov MBA na Open Business School vo Veľkej Británii. Vyštudoval vysokú školu ekonomickú, MBA v zahraničí a ďalšie kurzy na zahraničných školách, pretože v tej dobe Vyso-

ká škola ekonomická neponúkala adekvátne podmienky pre jeho rozvoj. Navštívil Japonsko, Švédsko a mnohé iné krajiny, ktoré v prednáške prezentoval cez vlastné pozitívne a negatívne skúsenosti. Pán Siváček prednášal študentom o svojich skúsenostiach s riadením niekoľkých organizácií v oblasti obchodu, výroby, služieb, zdravotníctva či štátnej správy. Jeho skúsenosti viedli prierezom poradenských projektov zameraných na zvýšenie výkonnosti spoločností. V rámci podnikania na domácich a zahraničných trhoch nadobudol cenné skúsenosti, ktoré využil a využíva už ako súčasný konzultant pre malé a stredné podniky. Lektorskú činnosť v oblasti manažmentu zameriava hlavne na finančné riadenie a riadenie zmien. Vlastnú manažerskú filozofiu Ing. Siváček buduje na tom, že mu nikdy nešlo o kariéru a odmenu, ale o záujem, výzvu, realizáciu a konkrétny problém. Na prednáške vyzdvihol uplatnenie manažmentu princípov, spravodlivosť a rovnosť v podnikaní, ale i v súkromnom živote. Na záver

prednášky sa priklonil k potrebe neustáleho vzdelávania sa v oblasti manažmentu, na čo reflektovali aj niektoré otázky z radov študentov. Miroslav Siváček prisľúbil návrat na pôdu Fakulty manažmentu v podobe ďalšej prednášky na nasledujúci akademický rok 2020/2021. Prednášky sa zúčastnil aj dekan prof. Ing. Róbert Štefko, Ph.D., ktorý na margo poznamenal, že princípy manažmentu tvoria prierez celého biznisu nie len doma, ale aj v zahraničí, no teoretické základy je potrebné nadobudnúť jedine na vysokej škole spojenej s praxou. Spoločne s prodekanom pre prax, uplatnenie absolventov, kvalitu a rozvoj doc. Ing. Jánom Dobrovičom, PhD., a vedúcou katedry manažmentu Ing. Michaelou Sirkovou, PhD. MBA., diskutovali na tému rozvoja manažmentu a nevyhnutnosti aktuálneho priblíženia jeho princípov pre študentov Fakulty manažmentu PU v Prešove.

Mgr. Matúš VAGAŠ
doktorand FM PU

DEŇ ABSOLVENTOV PEDAGOGICKEJ FAKULTY

Dňa 12. apríla 2019 sa po úspešnom nultom a prvom ročníku uskutočnil na Pedagogickej fakulte PU druhý ročník jedinečného podujatia pod názvom Odborný seminár absolventov Pedagogickej fakulty, familiárnejšie nazývaný tiež Deň absolventov Pedagogickej fakulty.

Pedagogickej fakulte PU sa týmto podujatím podarilo úspešne založiť tradíciu Dňa absolventov Pedagogickej fakulty, a to v rámci Klubu absolventov PF PU v Prešove. Dňa 12. apríla 2019 sa všetci vopred prihlásení absolventi PF mohli stretnúť v priestoroch Pedagogickej fakulty PU, na svojej alma mater, a to v rámci Odborného seminára absolventov, ktorý pre nich pripravila ich domovská fakulta a ktorý sa

uskutočnil v Aule Mikuláša Moyzesa (miestnosť b204) so začiatkom o 14.00 hod.

V rámci odborného seminára vystúpila s otváracím príhovorom prodekan PF doc. Renáta Bernátová, po ktorej sa prítomným absolventkám prihovarila aj dekan fakulty doc. Jana Burgerová. Nasledovali pre absolventov fakulty pripravené zaujímavé prednášky – na tému *Aktuálne otázky vlastivednej edukácie* vystúpil doc. Ján Kancír a témou *Slovenčina inak?* oslovil prítomné absolventky doc. Martin Klimovič.

Po oficiálnej časti odborného seminára nasledovali neformálne stretnutia absolventov s učiteľmi, ako aj absolventov navzájom, a to v priestoroch dekanátu PF počas slávnostne ladeného občerstvenia pre všetkých účastníkov krásneho podujatia. Absolventky i absolventi PF v interných rozhovoroch s učiteľmi veľmi oceňovali, že si na nich fakulta aj po mnohých rokoch spomenula a aj takýmto netradičným spôsobom ich k sebe znovu pritiahla. Zároveň vyjadrili túžbu, aby sa toto odborné podujatie zachovalo, pretože nasledujúci rok by chceli

prísť znovu a „dať vedieť“ o akcii aj bývalým kolegyniam, ku ktorým sa informácia o Dni absolventov PF z rôznych dôvodov ešte nedostala. Tak teda – dovidenia opäť o rok, milé absolventky!

Mgr. Radoslav RUSŇÁK, PhD.
PF PU
Foto: Peter HOLDOK

ČINNOST RUSKÉHO CENTRA

Základným cieľom Ruského centra PU je ponúknuť širokej verejnosti informácie z oblasti ruského jazyka, ruskej kultúry a umenia (literatúra, maliarstvo, sochárstvo, hudba, divadlo, film, veda a technika) a taktiež z oblasti histórie.

20. novembra 2018 bolo na Prešovskej univerzite v Prešove slávnostne otvorené Ruské centrum fondu Russkij mir. Slávnostného otvorenia sa zúčastnil Veľvyslanec Ruskej federácie na Slovensku A. L. Fedotov, rektor Prešovskej univerzity P. Kónya a výkonný riaditeľ fondu Russkij mir V. V. Kočin. Od otvorenia Ruského centra už ubehol nejaký čas a aktivity Ruského centra sú v plnom prúde. V článku ponúkame prehľad najzaujímavejších podujatí.

13. februára, na Deň otvorených dverí, Ruské centrum otvorilo svoje brány pre všetkých záujemcov. Do Ruského centra zavítali študenti zo stredných škôl z Prešova a Košíc. Dozvedeli sa základné informácie o fonde Russkij mir a o význame a činnosti Ruského centra.

Doposiaľ boli podujatia Ruského centra zamerané predovšetkým na ruskú literatúru, vedu a techniku, históriu, tradície a sviatky a hudbu. V Ruskom centre sa uskutočnili prezentácie o významných ruských spisovateľoch. 12. februára sa uskutočnila prezentácia o J. I. Zamiatinovi a jeho antiutopickom románe *My* a 20. februára sa v Ruskom centre čítali a analyzovali najznámejšie vybrané bájky ruského bájkara I. A. Krylova spolu s mrav-

ným ponaučením.

21. marca sa pri príležitosti Svetového dňa poézie uskutočnilo podujatie, na ktorom zazneli najznámejšie ruské básne XIX. a XX. stor. Hostia získali základnú informáciu o básnikovi, období, v ktorom tvoril, a vybranej básni. Samozrejme, nesmeli chýbať básne A. S. Puškina, no okrem neho sme si vypočuli významné básne ďalších ruských básnikov, ako sú N. S. Gumiľov, A. A. Achmatovová, V. V. Majakovskij a ďalší.

V Ruskom centre sme sa zamerali aj na odprezentovanie ruskej vedy a techniky, uskutočnili sa prezentácie o D. I. Mendeľevovi a J. A. Gagarinovi. 18. februára sa uskutočnila prezentácia a premietanie dokumentu o živote a prínose významného ruského chemika D. I. Mendeľeva.

V marci ubehlo 85 rokov od narodenia sovietskeho letca a kozmonauta Jurija Gagarina, prvého človeka vo vesmíre. 27. marca sa v Ruskom centre uskutočnila pri tejto príležitosti prezentácia o J. A. Gagarinovi a premietanie dokumentárneho filmu s názvom *Úsmev Gagarina*.

Nechýbala ani prednáška z oblasti histórie. 26. februára ubehlo 150 rokov od narodenia sovietskej politickej pracovníčky, pedagogičky,

organizátorky sovietskeho školstva a súputníčky V. I. Lenina Nadeždy Krupskej. V Ruskom centre sme v tejto súvislosti odprezentovali jej život a činnosť.

12. marca sa konalo premietanie dokumentárneho filmu s názvom Dušan Makovický. V tieni Leva Tolstého. Premietaný dokument ruskej produkcie bol vytvorený v roku 2018 s podporou Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku. Podujatia sa zúčastnila aj riaditeľka Ruského centra vedy a kultúry v Bratislave, Inna Kuznetsova. V úvode premietania dokumentu profesor Jozef Sipko porozprával o živote Dušana Makovického a jeho význame pre osobnosť samotného L. N. Tolstého.

Neodmysliteľnou súčasťou ruskej kultúry sú aj zvyky a tradície. 5. marca sme v Ruskom centre oslávili tradičný východoslovanský sviatok Maslenica. Maslenica je lúčenie sa so zimou a víťanie príchodu jari, zároveň príprava na pôstne obdobie pred Veľkou nocou. Na podujatí sa hostia dozvedeli o histórii, zvykoch a tradíciách tohto sviatku. Študenti piekli tradičné palacinky, tzv. bliny, nechýbal ani čaj zo samovaru, kvas a iné dobroty.

1. apríla, na Deň smiechu, sa v Ruskom centre uskutočnila prednáška

profesora Jozefa Sipka na tému Lingvokultúrne kódy ruského smiechu. Na prednáške zaznelo aj niekoľko výstižných ruských vtipov a anekdot nielen zo sovietskych čias, ale aj zo súčasnosti.

2. apríl bol v roku 1967 vyhlásený za Medzinárodný deň detskej knihy, na počesť narodenia dánskeho rozprávkara H. Ch. Andersena. Pri tejto príležitosti sme zorganizovali podujatie Hravá azbuka. Ruské centrum navštívili žiaci druhého ročníka ZŠ Kúpeľná 2 Prešov spolu s triednou učiteľkou Mgr. Ivetou Rennerovou. Žiaci sa oboznámili s azbukou hravou formou. Každý žiak si vymaľoval, vystrihol a zlepil svoje začiatkové písmeno krstného mena a priezviska. Deti si vypočuli pesničky o azbuke, pozreli si také tradičné ruské rozprávky, ako sú Repka, Teremok a iné.

Spoluprácu sme nadviazali aj so strednými školami. Ruské centrum navštívili študenti, predovšetkým maturanti, zo Strednej odbornej školy gastronómie a služieb v Prešove a Súkromnej strednej odbornej školy Bukoveká 17 v Košiciach. Maturanti sa dozvedeli základné informácie z geografie Ruska a taktiež získali prehľad z ruskej kultúry. V máji čaká študentov ústna skúška z ruského jazyka, veríme, že aj takáto príprava im napomôže k úspešnému zvládnutiu maturitnej skúšky a zároveň k získaniu všeobecného prehľadu o Rusku.

V Ruskom centre sme upriamili pozornosť aj na ruskú hudbu, tentokrát na estrádne piesne. 16. apríla sa uskutočnila prezentácia o kráľovnej ruskej estrády Alle Pugačevovej. V úvode zaznela najznámejšia pieseň s názvom «Миллион алых роз» (Milión červených ruží), ktorá sa neodmysliteľne spája s menom Ally Pugačevovej, ale taktiež aj iné významné piesne.

Dňa 13. apríla sa Prešov pripojil k celosvetovej akcii Totálny diktát, kde si záujemcovia mohli napísať diktát v ruskom jazyku. Totálny diktát, rus. Тотальный диктант, je celosvetová akcia, zameraná na zvýšenie gramotnosti a popularizáciu ruského jazyka a literatúry. Totálny diktát je dobrovoľná vzde-

lávacia akcia, ktorá sa organizuje od roku 2004. Myšlienka písania Totálneho diktátu vznikla na Novosibirskej štátnej univerzite. Na začiatku písalo diktát len niekoľko ľudí, no postupne sa táto akcia stala masovou. Sloganom Totálneho diktátu sa stal výrok rus. «Писать грамотно – модно!» (Písať gramotne je moderné!). V roku 2018 napísalo Totálny diktát 227 tisíc ľudí a každým rokom počet záujemcov rastie.

V roku 2019 písali Totálny diktát na 6 kontinentoch, v 80 štátoch a v 1 112 mestách. Každoročne počet štátov a miest stúpa, tento rok sa pridala Kuba, Miami, Peru a Spojené arabské emiráty. Centrálnym mestom tohtoročného 16. totálneho diktátu sa stal Tallin, hlavné mesto Estónska. Na Slovensku Totálny diktát písali v piatich mestách: Bratislave, Martine, Nitre, Trenčíne a Prešove. Diktát sa každoročne píše v prvej polovici apríla počas sobotňajšieho dopoludnia.

13. apríla sa Prešov už po tretíkrát pridala k tejto celosvetovej akcii. Záujemcovia si tak mohli preveriť svoje znalosti z ruského jazyka a kultúry napísaním diktátu v ruskom jazyku. Text diktátu sa každoročne píše špeciálne pre túto udalosť a zostavujú ho zvyčajne významní spisovatelia, literárni vedci, publicisti, filológovia alebo iné významné osobnosti. V tomto roku sa autorom textu stal známy ruský spisovateľ, literárny vedec a kritik Pavel Basinskij, rus. Павел Басинский. Samotný diktát pozostával zo štyroch častí. V každom časovom pásme sa písala iná časť. V Prešove písali druhú časť

s názvom rus. Простое сердце (Jednoduché srdce).

Do Ruského centra Prešovskej univerzity v Prešove si prišlo napísať diktát 10 záujemcov, predovšetkým študenti Inštitútu rusistiky. V úvode si záujemcovia vypočuli krátku informáciu o Totálnom diktáte a jeho partneroch. Následne si vypočuli vtipné správy „Hobosti“, rus. Хобости, názov je odvodený od ruského slova новость (správa). Organizátori už tradične vytvárajú vtipné správy o Totálnom diktáte. Nasledoval príhovor autora Totálneho diktátu a jeho nahrávka textu diktátu. Po vypočutí nahrávky diktát v Prešove diktovala docentka Inštitútu rusistiky FF PU v Prešove Anna Petříková. Diktát sa diktoval po jednotlivých častiach a následne bol celý zopakovaný ešte raz. Po napísaní celého diktátu si prítomní vypočuli ešte raz celý text z nahrávky, v autorskom prevedení.

Účastníci Totálneho diktátu získajú za účasť na diktáte certifikát účastníka a tí najlepší aj diplom. Výsledky Totálneho diktátu budú uverejnené na stránke Totálneho diktátu a taktiež sa bude konať aj konzultácia k textu Totálneho diktátu.

V článku uvádzame prehľad najzaujímavejších podujatí, ktoré sa uskutočnili v Ruskom centre. Ruské centrum ponúka pre návštevníkov širokú škálu podujatí z rôznych oblastí kultúry. Veríme, že si každý milovník ruského jazyka a kultúry príde na svoje.

Mgr. Gabriela TURISOVÁ
FF PU

SPOLUPRÁCA S DOMOM SENIOROV TATRANSKÁ ŠTRBA

Dňa 25. januára 2019 sa členovia Inštitútu edukológie a sociálnej práce Prešovskej univerzity v Prešove zúčastnili pracovného stretnutia v zariadení pre seniorov Dom seniorov Tatranská Štrba, n. o. Súčasťou stretnutia bola prehliadka priestorov zariadenia, oboznámenie sa s činnosťami zariadenia, rozhovory s klientmi a účasť na terapiách, vedených odbornými pracovníkmi a pracovníčkami. Predmetom bola tiež dohoda o spolupráci a konkretizácia jej podmienok.

Myšlienku spolupráce podporili obe zúčastnené strany v zastúpení riaditeľky Inštitútu edukológie a sociálnej práce prof. PhDr. Beáty Balogovej, PhD., a riaditeľa zariadenia Domu seniorov Tatranská Štrba, n. o., Ing. Tomáša Hybena, PhD. Poďakovanie za ukážku a predstavenie zariadenia patrí projektovej manažérke Mgr. Kataríne Hybenovej, PhD., a manažérovi kvality služieb Mgr. Jaroslavovi Hajdučkovi. Dom seniorov Tatranská Štrba, n.

o., je zariadenie sociálnych služieb, ktoré vzniklo v roku 2015. Hlavnou víziou zariadenia je ponúkať vysokú kvalitu sociálnych služieb, ako sú opatrovateľská a ošetrovateľská starostlivosť, stravovanie, sociálna rehabilitácia, masáže, aktivizácia klientov a záujmové činnosti, sociálne poradenstvo a iné. Medzi špeciálne vykonávané aktivity, ktorých cieľom je aktivizovať, podnecovať a zaujať klientov, patrí hra pomocou terapeutickéj bábiky, muzikoterapia, terapia tancom,

reminiscenčná terapia, intervencie s asistenciou psa a iné. Kapacita zariadenia je 90 miest v 1-lôžkových a 2-lôžkových izbách.

V závere môžeme hovoriť o príjmom stretnutí na odbornej úrovni, pričom vzájomná spolupráca poskytne nové možnosti v oblasti vzdelávania a vykonávania praxe študentov a študentiek a zvýšenia kvality sociálnych služieb pre seniorov.

Mgr. Martin KNUROVSKÝ
FF PU

ŠTUDENTI FM ABSOLVOVALI PRAKTICKÉ HODINY

Aj počas letného semestra akademického roka 2018/2019 pokračujú pedagógovia z Katedry turizmu a hotelového manažmentu Fakulty manažmentu v motivovaní študentov pomocou praktických hodín a krátkych tematických exkurzií. Prepojenosť teórie s praxou je pre študentov FM PU študijného programu turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo veľmi dôležitá.

Študenti 2. ročníka bakalárskeho štúdia v rámci predmetu kultúrny a mestský turizmus absolvovali zaujímavé praktické hodiny. Jednou z nich bol výstup a prehliadka mesta z vodárenskej veže s odborným výkladom o meste Prešov a jeho okolí. Vodárenská veža bola postavená v prvej polovici 20. storočia ako súčasť projektu vodovodnej siete. Objekt, ktorého výška je 29 m, dnes ponúka výhľad na celý Prešov, dokonca až na Tatry. Druhá praktická hodina bola realizovaná na pôde Krajského múzea v Prešove, kde odborníci z praxe sprevádzali študentov po etnografickej, hasičskej historickej a prírodovedeckej expozícii. Múzeum uchováva a prezentuje archeologic-

ké, historické, etnografické, umelecko-historické a prírodovedné zbierky. Sú výsledkom zbierkotvornej práce vo vymedzenej oblasti šarišského regiónu i v širších celoslovenských reláciách. K 30. 12. 2009 evidovalo 115 312 zbierkových predmetov, z toho 28 241 prírodovedných, 76 565 spoločenskovedných a 11 089 technických. Takéto formy hodín boli pre študentov, ako sami skonštatovali, obohatením.

Na Katedru turizmu a hotelového manažmentu FM PU počas semestra zavítala aj pedagogička Malgorzata Muszynska-Kurnik z partnerskej školy z Podhale State College of Applied Sciences in Nowy Targ z Department of Tou-

rism and Recreation v programe Erasmus. Naším študentom spes-trila hodiny športovo-rekreačných a animačných aktivít zaujímavou rekreačnou aktivitou Nording Wolking. Študenti FM získali základné informácie o aktivite, ktorú praktizovali v Záhrade umenie. Realizovali aktivity tvorivej animácie s témou veľkonočných sviatkov. Študenti ocenili realizované aktivity. Je preto dôležitá aj pre nás pedagógov spätná väzba vo vyučovacom procese a ak je možnosť prepojenosti s praxou, študenti to uvítajú.

PaedDr. Milena ŠVEDOVÁ, PhD.
FM PU

POLSTOROČIE GRÉCKOKATOLÍCKEHO SLOVA

Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity a redakcia časopisu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku Slovo zorganizovali v dňoch 28. februára a 1. marca v Prešove vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou na tému Slovo – časopis Gréckokatolíckej cirkvi – minulosť a vízie.

Podujatie sa uskutočnilo ako vedecká časť osláv 50. výročia vydania nultého čísla časopisu 14. februára 1969. Jeho vzácnym hosťom bol apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Giacomo Guido Ottonello. Slávnosti sa zúčastnil aj prešovský arcibiskup metropolita Ján Babjak SJ a košický eparcha Milan Chatur CSsR. Hostia zo Slovenska i zahraničia predstavili svoj pohľad na históriu časopisu a osoby, ktoré ho viedli. Zároveň priblížili i iné kresťanské periodiká. Poobede prednášajúci rozoberali najmä obsahovú štruktúru časopisu Slovo v minulosti i súčasnosti a predostreli svoje vízie pre tento časopis.

Oslavy výročia však začali ešte pred samotnou konferenciou. Hostí na pôde fakulty po jej dekanovi Petrovi Šturákovi a cirkevných

predstaviteľoch pozdravil aj štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Krajňák, ktorý zároveň odovzdal časopisu svoj dar. Časopis dostal pamätné listy od ministerky kultúry Ľubice Laššákovéj, predsedu Prešovského samosprávneho kraja Milana Majerského a primátorky mesta Prešov Andrey Turčanovej. Zároveň bola časopisu Slovo udelená medaila Prešovského samosprávneho kraja.

Po úvodných príhovoroch bola udeľovaná Cena Emila Korbu, ktorú udeľuje redakcia časopisu a jeho vydavatelia. Cena bola tohto roku udelená Petrovi Borzovi, tvorcom Gréckokatolíckeho magazínu a tvorcom dokumentárneho filmu *Gojdič. Láska nadovšetko*. Mimoriadne bola udelená táto cena aj Spolku svätého Vojtecha, ktorý

vydával časopis v rokoch 1969 – 1999 a časopisu Prameň, ktorý minulý rok oslávil 25. výročie svojho založenia. Pred konferenciou bola premiéra dokumentárneho filmu *Slovo – miesto stretnutia*, na ktorého prípravu spolupracovala najmä dvojica Juraj Gradoš a Pavol Kocan.

Popoludní sa na Gréckokatolíckom arcibiskupskom úrade v Prešove uskutočnilo slávnostné zasadnutie redakčnej rady, po ktorom nasledovala slávnostná archierejská svätá liturgia, ktorú v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove obklopení štyridsiatimi kňazmi slávil prešovský metropolita a apoštolský nuncius. V jej závere šéfredaktor časopisu ocenil spolupracovníkov, ktorí v posledných desiatich rokoch zväčša nezištne pracovali na tvorbe a šírení časopisu.

Nasledujúci deň 1. marca sa v dopoludňajších hodinách na pôde fakulty uskutočnilo niekoľko workshopov pre základné, stredné a vysoké školy v Prešove a okolí. Workshopy boli zamerané najmä na kvalitnú tvorbu časopisu, počnúc ideou cez redakciu, spravodajstvo, fotografiu až po grafiku a DTP.

Redakcia časopisu Slovo
Foto: redakcia Slova

VERNISÁŽ VÝSTAVY NA PBF

Vo štvrtok 4. apríla 2019 sa na pôde Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove konala výstava fotografií autorky PaedDr. Daniely Kapráľovej z prostredia srbských monastierov pod názvom „Hľadanie neba“.

Vernisáž výstavy slávnostne otvoril dekan fakulty prof. ThDr. Ján Šafin, PhD., ktorý poukázal na historické aspekty monastierov na Balkáne, ktoré nás majú posunúť k autentickému prežívaniu súčasného kresťanstva.

Nasledoval príhovor Mgr. Petra Savčáka, PhD., ktorý vyjadril potešenie, že táto výstava sa koná práve na našej bohosloveckej fakulte. Snímky týchto nádherných fotografií totiž vznikali v monastieroch, ktoré spoločne s autorkou navštívili. Sú tam zachytené ikony, momenty pútnikov, duchovných, mníchov... Monastiere sú niečo nádherné a fenomenálne v pravoslávnej cirkvi. Tam totiž vznikali najkrajšie umelecké diela i diela histórie srbského národa, ktoré boli zároveň veľmi podporované ich panovníkmi. Podotkol, že v spôsobe tvorby sestry Daniely si cení predovšetkým jej ľudskosť. „Slovo človek v starom slovanskom jazyku sa nazýva ‚čelovik‘, čiže osoba, ktorá je čelom obrátená ku večnosti, a v spojitosti s tým nesie i táto výstava názov Hľadanie

neba. Tieto fotografie sú obrátené k tomu, aby sledovali najmä veci večné, nadčasové, ktoré nás spájajú s našou večnou a nepominuteľnou domovinou, kde je náš Otec. Fakulta má po stránke bohosloveckej i po stránke sociálnej práce vychovávať študentov i pedagógov ku skutočnému človečenstvu, aby sa človek pozeral čelom k večnosti a nohami stál pritom na zemi,“ dodal o. Peter.

Nakoniec samotná autorka Daniela Kapráľová predstavila prítomným svoju tvorbu, v ktorej sa snažila zachytiť religiozitu ako takú, no zároveň sú tam i momenty, kde človek vníma duchovnú krásu všetkými zmyslami, je akoby paralyzovaný a nechce narušiť tú atmosféru. Podľa nej sú to tie najkrajšie fotografie, ktoré človek nosí v srdci neustále, bez času a priestoru. „Tým, že robím s vizuálnym umením, som po nejakom čase začala vnímať i samotné ikony. Vidím tu ľudí, ktorí predpokladám budú v budúcnosti slúžiť Bohu. Venujte sa preto viac obyčajným ľuďom v Cirkvi, vysvetľujte im teológiu ikonostasu

a podstatu ikony, naučte ich vnímať tú krásu, lebo cez vizuálne veci sa ľudia ľahšie dostávajú k veciam duchovným. Ja, keď sa dnes pozriem na ikonu, pre mňa nie je nič krajšie, žiadne výtvarné umenie,“ poznamenala autorka. Na záver vyjadrila poďakovanie, že mala tú česť predstaviť svoj subjektívny fotografický dokument v prostredí PBF.

Vernisáž výstavy medzi jednotlivými príhovormi obohatili nádhernými srbskými piesňami študenti PBF a duchovnými piesňami Pravoslávny mládežnícky zbor sv. Andreja Prvozvaného z Medzilaboriec pod vedením dirigentky Mgr. Michaly Momotovej.

Po oficiálnej časti doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD., posvätil kolivo, po ktorom nasledovala prezentácia fotografií a malé občerstvenie. Výstava fotografií trvala v priestoroch PBF do konca mája 2019.

Mgr. Eva KAHANCOVÁ
PBF PU

SPOLUPRÁCA GTF S PÁPEŽSKÝM VÝCHODNÝM INŠTITÚTOM

V rámci programu Erasmus+ Dr. h. c. prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD., absolvoval stáž na Pápežskom východnom inštitúte v Ríme (PIO) v dňoch 1. – 5. apríla 2019.

Inštitút bol založený pápežom Benediktom XV. v roku 1917, s poslaním venovať sa dôkladnému štúdiu otázok týkajúcich sa východného kresťanstva, jeho teológii, patristike, histórii, liturgii, právu, spiritualite, kultúre a praxi. Pápežský východný inštitút je jedinou katolíckou inštitúciou na svete, ktorá ponúka doktorandské štúdium východného kanonického práva. Organizovaním medzinárodných vedeckých podujatí vytvára priestor pre diskusiu o aktuálnych otázkach života východných kresťanov. Na PIO pôsobil prof. Michal Lacko SJ aj kardinál Tomáš Špidlík SJ. V rokoch 2007 až 2009 bol rektorom Pápežského východného inštitútu súčasný sekretár Kongregácie pre východné cirkvi arcibiskup

Mons. prof. ICDr. Cyril Vasiľ SJ, PhD.

V priebehu stáže sa profesor Dancák stretol s rektorom PIO prof. Davidom E. Nazarom SJ, Ph.D., s dekanom Fakulty východných cirkevných vied prof. Massimo Pampaloni SJ, S.E.O.D., a s vedecko-výskumnými pracovníkmi inštitútu, s ktorými analyzoval ďalšie možnosti spolupráce. Obsah stretnutí bol zameraný na implementáciu problematiky kresťanského Východu v akademickom štúdiu filozofie a teológie, na problematiku štúdia seminaristov a rehoľníkov na univerzitách a fakultách v podmienkach východných katolíckych cirkví v kontexte súčasných zmien v akademickom svete a na definovanie spoločných oblastí pre výskum na treťom stup-

ni vysokoškolského vzdelávania. Spolupráca medzi GTF PU a PIO sa kontinuálne rozvíja. V roku 2003 navštívil našu fakultu vtedajší rektor PIO prof. Hector Vall SJ a v roku 2008 bola podpísaná zmluva o spolupráci. Na konferenciách a hosťovských prednáškach na GTF PU vystúpili viacerí profesori PIO (C. Vasiľ SJ, E. Farrugia SJ, C. Giuffrida SJ, K. Douramani) a v roku 2014 prof. P. Dancák absolvoval pobyt na PIO. V súčasnosti sa pripravuje spoločný výskumný projekt a v zimnom semestri navštívi našu fakultu dekan Fakulty východných cirkevných vied prof. Massimo Pampaloni, SJ, S.E.O.D.

Dr. h. c. prof. PhDr. Pavol DANCÁK, PhD.
GTF PU

AKTIVITY NA GTF PU

Pod názvom **Nie je hodina ako hodina** sa 27. februára 2019 konal na Gréckokatolíckej teologickej fakulte PU netradičný evanjelizačný workshop.

Workshop viedli doktorand Mgr. Da-mián Saraka a ThLic. Martin Tkáč, PhD., z Katedry aplikovanej edukológie GTF PU spolu s hudobnou skupinou Onezim. Hlavným poslanstvom evanjelizačného workshopu bola výzva „objaviť perlu“ – poklad našej teologickej fakulty, ktorou je osoba Ježiša Krista.

Podujatie svojím príhovorom otvoril dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. Workshop prostred-

níctvom evanjelizačného koncertu gospelovej skupiny Onezim a ohlasovania evanjelia ukázal poslucháčom, že GTF okrem kvalitných študijných programov, vyučovacieho procesu a vzdelávania ponúka stretnutie s Ježišom Kristom. On je odpoveďou a riešením na problémy, s ktorými každodenne človek zápasí. Hlavnou motiváciou vzniku tohto projektu bolo prístupným spôsobom priblížiť duchovný život na GTF a možnosti, ako sa poslucháči môžu

stať jeho súčasťou. Pozitívne ohlasy poslucháčov motivujú k tomu, aby sa toto podujatie organizovalo niekoľkokrát počas ďalšieho obdobia. Víziou a ambíciou do budúcnosti je aj prostredníctvom takýchto podujatí pravidelne poukazovať na to, že okrem vzdelania štúdiom na GTF môžu poslucháči objaviť a prijať do svojho života hodnoty, ktoré majú potenciál naplniť ich životné krácanie nádejou, víziou a radosťou. Dňa 4. marca 2019 sa na pôde GTF uskutočnila zaujímavá akcia s názvom „*Ludia píšu Tisovi... o židovskej otázke*“. Podujatie organizovala Katedra historických vied GTF v spolupráci s Dokumentačným strediskom holokaustu. Jednalo sa o prezentáciu, čítanie dobových rukopisov a diskusiu s uznávanou americkou výskumníčkou Madeline Vadkerty. Prezentáciou sprevádzal publicista a spisovateľ Peter Juščák. Hostom bol historik prof. Ivan Kamenec, CSc., ktorý ozrejmoval poslucháčom historický kontext danej doby. Akcie sa zúčastnila aj predstaviteľka židovskej náboženskej obce v Prešove Margita Eckhausová. Obsahom podujatia bolo čítanie listov adresovaných do prezidentskej kancelárie Jozefa Tisa. Madeline Vadkerty skúmala dokumenty súvisiace s holokaustom nielen v štátnom archíve v Bratislave a momentálne pracuje na publikácii, ktorá má byť výsledkom jej dlhoročného bádania v tejto oblasti. Veríme, že pripravované dielo bude rovnako prínosné a pútavé ako uskutočnená akcia.

Mgr. Damián SARAKA a Mgr. Bc. Marianna KOČÁKOVÁ
doktorandi GTF PU
Foto: Mgr. Jana LUKÁČOVÁ

SVETOVÁ PREMIÉRA POĽSKEJ ZBOROVEJ KOMPOZÍCIE

Koncert súčasnej poľskej zborovej tvorby rozozvučal priestory Univerzitnej knižnice PU. Vokálny ansámbl Unanime z Rzeszówa prezentoval súčasnú poľskú zborovú tvorbu, okrem iného i svetovú premiéru sakrálneho diela skladateľa Dominika Lasotu.

Katedra hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia na FF PU v Prešove hostila uprostred marca poľskú vysokoškolskú pedagogičku, riaditeľku Školy liturgickej hudby v Rzeszówe a zborovú dirigentku Annu Marek-Kamińskú. V úlohe pedagóga a umelca sa síce v Prešove ocitla po prvýkrát, no prostredie Prešovskej univerzity jej nie je neznáme. Ešte ako študentka sa v roku 2004 zúčastnila Medzinárodného kurzu mladých zbormajstrov, ktorý bol organizovaný v rámci krajín Vyšehradskej štvorky. Poprední zbormajstri a univerzitní pedagógovia z Prahy (CZ), Rzeszówa (PL), Banskej Bystrice (SK) a Szegedu (HU) pripravili v spolupráci s Katedrou hudobnej výchovy a Metodicko-pedagogickým centrom v Prešove niekoľko tvorivých dní pre mladých nadšencov zborového umenia. Vďaka odbornému vedeniu vynikajúcich zbormajstrov a spolupráci s univerzitným zborom Iuventus paedagogica PU, ktorý zohrával úlohu metodického telesa, zažili budúci učitelia zbormajstri výnimočné kurzy, plné poznatkov, skúseností a umeleckých zážitkov. Anna Marek-Kamińska prednášala v rámci mobilitného programu Erasmus+ budúcim učiteľom hudby o špecifikách práce so speváckymi zbormi seniorov a priblížila im zborovú tvorbu súčasných poľských skladateľov. Svoju prednáškovú činnosť hosťujúca zbormajsterka obohatila o praktický rozmer v podobe koncertu poľskej zborovej tvorby, ktorý pripravila so svojím vokálnym ansámblom Unanime z Rzeszówa (Poľsko).

Toto mladé, perspektívne teleso (vzniklo v roku 2012) tvoria nadšenci zborového spevu – absolventi rzesowských vysokých škôl. Počas svojej krátkej existencie sa im podarilo nahráť už 3 CD nahrávky a koncertovať vo viacerých európskych destináciách. Na koncerte dňa 13. marca 2019 Unanime prezentovalo, pod vedením Anny Marek-Kamińskiej, výlučne poľskú národnú zborovú tvorbu. V priestoroch Univerzitnej knižnice PU, ktorá je vďaka osvieteniu vedeniu už dlhoročne mekkou akademického umenia, zazneli diela súčasných skladateľov, akými sú napríklad Mirosław Gałęski, Karol Hofman či Dominik Lasota. Výnimočným bolo predovšetkým uvedenie svetovej premiéry skladby *Ave Maris Stella*, mladého skladateľa Dominika Lasotu, ktorý žije a tvorí práve v Rzeszówe. Pestrá dramaturgia a zanietené muzikálne podanie poľských umelcov sa postarali o nevšedný umelecký zážitok, ktorý všetci prítomní ocenili zaslúženým potleskom.

Mgr. Tatiana ŠVAJKOVÁ, PhD.
FF PU

BLÁZNIVÝ VOLEJBAL

Ako je už každoročnou aprílovou tradíciou, aj tento rok sa na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove konala akcia s názvom „Bláznivý volejbal“. Celofakultné podujatie sa uskutočnilo dňa 16. apríla 2019 v telocvični PU.

Na organizácii tohto v poradí už 8. ročníka podujatia sa podieľali študentky Študentskej rady Pedagogickej fakulty v spolupráci s dr. Monikou Miňovou. Tento jedinečný deň, ako aj po iné roky, otvorila príhovorom dekanka Pedagogickej fakulty doc. Jana Burgerová.

Tohtoročný Bláznivý volejbal bol výnimočný práve účasťou študentov a počtom prihlásených tímov. Do turnaja sa prihlásilo spolu osem tímov vrátane učiteľského tímu.

Zvláštnosťou tejto akcie je, že každý tím sa okrem svojich hracích schopností snaží zaujať aj svojím kreatívnym kostýmom. Tohto roku si diplom za najlepší kostým vybojoval tím „Bojových včiel“. Diplomu sa potešil aj najaktívnejší fanúšik či najobetavejší hráč. Putovný pohár dekanke si hrdo odniesol tím Retro žienky. Novinkou je, že tento rok sa študentom konečne podarilo „prelomiť ľady“ a po prvýkrát v histórii porazili tím učiteľov. Napätie počas zápasov by sa dalo krájať a hráči

sa poriadne zapotili. Napriek tomu bola atmosféra v telocvični počas celého dňa veľmi príjemná a súťaživá. Nechýbala sprievodná hudba či podpora obecnstva. Študenti a rovnako aj organizátori sa tešili vydarenej akcii a do éteru unikla informácia, že sa na Bláznivý volejbal môžeme tešiť aj o rok.

Bc. Veronika MAJDOVÁ
PF PU

SKÚŠKY TECHNICKEJ VYSPELOSTI

Študenti prvého ročníka bakalárskeho stupňa štúdia študijného programu „špeciálna pohybová príprava v bezpečnostných zložkách“ na Fakulte športu absolvovali skúšky technickej vyspelosti v karate.

Novozriadený program a premianti absolvovali historicky prvé technické hodnotenie, pričom dosiahli žiacke technické stupne podľa výkonnosti. Niektorí adepti boli v tréningovom procese už pred nástupom do programu a boli im udelené vyššie technické stupne – dvakrát 4. kyu, raz 5. kyu a jeden stupeň 7. kyu v rámci rozdielneho štýlu, 14-krát 7. kyu a osemkrát 8. kyu.

Karate školy Goju-ryu, ktorá sa trénuje ako dominantná v Slovenskej republike, je považovaná za jednu z najtvrdších bojových aplikácií na svete. Reprezentanti SR športovej úpolovej formy tejto odnože karate prinášajú z ME a MS množstvo medailí a dúfajme, že budeme úspešní aj na olympijských hrách v Tokiu, kde je karate zaradené do ich programu. Naši študenti sa však prednostne venujú pôvodnému klasickému karate s primárnym zameraním na bojové a vojenské činnosti, nakoľko hlavnou činnosťou Fakulty športu v tomto programe je vyškoliť odborníkov a doplniť silové rezorty o špecia-

listov v oblasti TV, sebaobrány, zásahu a výcviku špeciálnych ozbrojených zložiek. V dnešnej dobe je nedostatok odborníkov s klasickým bojovým zameraním, ktoré sa do tejto doby suplovalo z oblasti športových úpolov, tie však nezodpovedajú nárokom na takýchto odborníkov. Snahou vedenia a výcviku týchto špecialistov je dodať zložkám, od štátnych až po súkromne, dostatočne fundovaných odborníkov s ucelenou predstavou a vedomosťami, ako v budúcnosti riadiť a regulovať výcvik na vysokej odbornej a vedeckej úrovni. Zárukou by mala byť aj určitá postupnosť a poznatky, ktoré sa čerpajú u najväčších profesionálnych odborníkov, ako sensei Takeji Ogawa (garant školy Goju-ryu pre Európu), respektíve Choyu Kiyuna, Masaji Taira, Eiki Kurashita, Akira Gushi, Yoshio Kuba a iní, všetko nositelia najvyššieho majstrovského stupňa 10. dan, pričom niektorí sú aj najvyššími inštruktormi policajných a vojenských špeciálnych jednotiek.

Skúšky technickej vyspelosti prebiehali pod vedením skúšobného komisára Slovenského zväzu karate a Východoslovenskej únie karate a bojových umení Mgr. Ing. Jána Pivovarníka, PhD., skúšobného komisára 1. triedy, 6. dan, tréner karate V. kvalifikačného stupňa, za prítomnosti dekana FŠ doc. PaadDr. Pavla Ružbarského, PhD., Mgr. Daniela Sladkovského, 3. dan, tréner karate V. kvalifikačného stupňa, Bc. Mareka Repju, 1. dan a Matúša Tkáča, 1. kyu. Špecializácia v tomto programe je nastavená tak, aby prípadní absolventi, ktorí budú končiť štúdium o dva roky, boli dôstojnými reprezentantmi našej univerzity, a tým šírili jej dobré meno ako prví profesionáli.

Mgr. Ing. Ján PIVOVARNÍK, PhD.
FŠ PU

AK CHCEME BYŤ DOBRÝMI UČITEĽMI...

„Ak chceme byť dobrými učiteľmi, spomeňme si na to, akými sme boli žiakmi...“ Aj týmito slovami oslovil Daniel Hevier početné obecnstvo v aule Pedagogickej fakulty na prednáške pod názvom *Kreatívne a inovačné vzdelávanie v literatúre a slovenskom jazyku*. Nad touto axiómou Hevierovej radostnej školy sa mohli 27. februára 2019 zamyslieť tí, ktorí sa zúčastnili aktivizačnej prednášky, určenej nielen pedagógom a študentom PF, ale taktiež aj učiteľom základných a stredných škôl.

Prednáška sa konala pod záštitou Katedry komunikačnej a literárnej výchovy a otvoril ju doc. Martin Klimovič, ktorý privítal a predstavil Daniela Heviera obecnstvu v aule netradičným spôsobom, a to za pomoci jedenástich prívlastkov vytvorených z iniciálok autorovho mena. Samotná prednáška bola koncipovaná ako prierez Hevierovými skúsenosťami s výučbou na základných a stredných školách, ktoré nadobudol v rámci projektu *Radostná škola* s Danielom Hevierom. Učiteľom a študentom

v preplnenej aule sa Daniel Hevier predstavil ako „celoživotný učiteľ, ktorý nikdy nechcel byť učiteľom“. Svoje postavenie vo výučbe definoval slovom „učižiak“, teda učiteľ, ktorý sa zároveň učí od žiakov. Počas prednášky mal oblečené demonštračné tričko s nápisom *Tričko môže byť tabuľa*, aby poukázal na to, že na jeho vyučovacích hodinách, realizovaných v rámci projektu *Radostná škola*, sa tričko pravidelne stáva tabuľou či akousi učebnou látkou. Následne obecnstvu predstavil vlastné tvorivé

prístupy vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry, charakteristické snahou o prepojenie moderného detského sveta so vzdelávacím obsahom. Celý jeho výstup bol podporený fotodokumentáciou z jednotlivých projektových vyučovacích hodín. Hoci názov prednášky predznamenal, že pôjde o kreatívne a inovačné vzdelávanie v literatúre a slovenskom jazyku, samotná prednáška mala potenciál zaujať a podnietiť k tvorivému prístupu aj pedagógov iných odborov. Ďakujeme Danielovi Hevierovi, že už po štvrtýkrát navštívil našu Pedagogickú fakultu a podelil sa s nami o svoje cenné rady a postrehy získané dlhoročnými skúsenosťami. Veríme, že jeho slová padli na úrodnú pôdu a stali sa pre prítomných učiteľov a študentov impulzom na využívanie tvorivých prístupov nielen vo výučbe slovenského jazyka a literatúry.

Mgr. Simona BALOGOVÁ
doktorandka PF PU
Foto: Peter HOLDOK

ÚSPECH ŠTUDENTIEK FZO

Dňa 25. 4. 2019 sa na Fakulte zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku konalo celoslovenské kolo študentskej vedeckej odbornej činnosti. Tematické zameranie bolo orientované na nelekárske študijné programy, pričom študenti boli rozdelení do dvoch sekcií: SEKCIA A – Ošetrovateľstvo, a SEKCIA B – Nelekárske zdravotnícke odbory okrem ošetrovateľstva.

Z Fakulty zdravotníckych odborov PU v Prešove na celoslovenské podujatie postúpili prvé tri víťazky fakultného kola: Lýdia Lichvarová – študijný odbor ošetrovateľstvo, názov prezentovanej práce: „Postoje pacientov k ochoreniu diabetes mellitus“, Školiteľka práce PhDr. Anna Hudáková, PhD., Veronika Hrehová – študijný odbor fyzioterapia, názov prezentovanej práce: „Úprava chybného držania tela detí mladšieho školského veku prostriedkami kinezioterapie“, školiteľka práce: PhDr. Katarína Urbanová, Silvia Pavligová – študijný odbor dentálna hygiena, názov prezentovanej práce: „Informovanosť pacientov o vplyve nešpecifických chemických preparátov na tvrdé zubné tkanivá“, školiteľka práce: MUDr. Tatiana Klamárová. V sekcii A – Ošetrovateľstvo prezentovali svoje práce 10 študentov, a to v nasledovnom zastúpení: Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF, Nitra - 3 študentky, Fakulta zdravotníctva, KU Ružomberok – 2 študentky, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská univerzita – 1 študentka, VŠZaSP sv. Alžbety, Bratislava – 2 študentky, Fakulta zdravotníctva, Trenčianska univerzita A. Dubčeka – 1 študentka, Fakulta zdravotníckych odborov, Prešovská univerzita – 1 študentka.

Hodnotiaca komisia v zložení RNDr. PaedDr. Mária Nováková, PhD., predsedá, prodekan pre mobility, kvalitu a ŠVOČ, FZ KU Ružomberok, doc. PhDr. Ľubica Derňarová, PhD., MPH, Fakulta zdravotníckych odborov, Prešovská univerzita, a Mgr. Soňa Feiková, PhD., SZU, Banská Bystrica, konštatovala, že študenti prezentovali veľmi zaujímavé práce na vysokej profesijnej úrovni. V diskusii veľmi erudovane odpovedali na položené otázky jednak od členov hodnotiacej komisie, ale aj z auditória, kde boli prítomní nielen študenti KU v Ružomberku, ale aj vysokoškolskí

pedagógovia. V sekcii B – Nelekárske zdravotnícke odbory okrem ošetrovateľstva prezentovali svoje práce tiež 10 študentov, a to v zastúpení: SZU Banská Bystrica – 2 študenti z odboru fyzioterapia, Fakulta zdravotníctva, KU Ružomberok – 1 študent z odboru fyzioterapia, 1 študent z odboru urgentná zdravotná starostlivosť a jedna študentka z odboru rádiologická technika, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská univerzita – 3 študentky z odboru laboratórne vyšetrovacie metódy Fakulta zdravotníckych odborov, Prešovská univerzita – 1 študentka z odboru fyzioterapia a 1 študentka z odboru dentálna hygiena. Členovia hodnotiacej komisie v zložení MUDr. Jaromír Tupý, PhD., predseda, prodekan pre vedu a výskum, FZ KU Ružomberok, doc. PhDr. Anna Magurová, PhD., VŠZaSP sv. Alžbety, Bratislava, a PhDr. Ľuboslava Pavelová, PhD., Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF, Nitra, konštatovali výbornú úroveň prezentovaných prác.

Obidve komisie sa zhodli na tom, že bolo veľmi ťažké vybrať prvých troch študentov. Prodekan MUDr. Jaromír Tupý, PhD., v záverečnom hodnotení vyzdvihol ich odbornú erudíciu a schopnosť prezentovať výsledky vlastnej tvorivej činnosti s ľahkosťou a so

zanietením. V závere sa poďakoval všetkým účastníkom, ako aj organizátorom odborného podujatia, pričom vyjadril presvedčenie, že celoslovenské kolo ŠVOČ bude pokračovať aj v nasledujúcom akademickom roku na inej vzdelávacej inštitúcii. Dovoľte mi, aby som sa touto cestou poďakovala organizátorom podujatia KU v Ružomberku RNDr. PaedDr. Márii Novákovej, PhD., prodekanke pre mobility, kvalitu a ŠVOČ, FZ KU v Ružomberku. Tiež by som sa rada poďakovala našim študentkám, ktoré nás veľmi dôstojne reprezentovali na celoslovenskom kole ŠVOČ. Zároveň by som im chcela v mene vedenia FZO PU v Prešove zablažovať k umiestneniu, zároveň im popriať veľa študijných a osobných úspechov.

Sekcia A – Ošetrovateľstvo: Lýdia Lichvarová – 1. miesto.

Sekcia B – Nelekárske zdravotnícke odbory okrem ošetrovateľstva: Veronika Hrehová – 1. miesto, Silvia Pavligová – 3. miesto.

doc. PhDr. Ľubica DERŇAROVÁ, PhD., MPH
FZO PU

OD SKÚSENOSTI K POZNANIU

Dňa 21. marca 2019 sa na pôde Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnil v popoludňajších hodinách vzdelávací workshop s názvom „Od skúsenosti k poznaniu“.

Workshop viedol Peter Guštafík, ktorý sa dlhodobo venuje vzdelávaniu v neziskových organizáciách, verejnom sektore a biznise v témach ako gamifikácia, vyjednávanie či tréning trénerov. Spoluviedol vzdelávanie pre British Council na Slovensku v troch medzinárodných programoch Intercultural Navigators, Active Citizens a Empowering European Citizens. Pôsobí ako kouč učiteľov na CZŠ Narnia v Bratislave a je spoluautorom publikácií Fundraising bez hraníc, Čítanka pre pokročilé neziskové organizácie, Neziskovky a zisk, Príručka podnikania pre ne-

ziskové organizácie. Je súčasne lektor a facilitátor organizácie PDCS, ktorá je mimovládnu organizáciou poskytujúcou profesionálne vzdelávacie a facilitačné služby, konzultácie a poradenstvo v oblasti riešenia konfliktov, podpory spoločenského dialógu, občianskej participácie a rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku i v zahraničí. Na workshope sa študenti, doktorandi i učitelia PF PU venovali reflexívnej praxi v práci učiteľa. Účastníci sa zoznámili s praktickou aplikáciou Kolbovho cyklu učenia, ktorý je zameraný na učenie od kon-

krétnej skúsenosti cez reflexívne pozorovanie až po abstraktné zovšeobecnenie a aktívne experimentovanie. Počas dvoch hodín si mohli vyskúšať metódy aktívneho rozboru vzdelávacích aktivít v triede a mimo triedy. Prezentácia zameraná na posun v reflexívnej praxi od doby Donalda Schöna a jeho práce *„The Reflective Practitioner“* rovnako ako témy debriefing, model zážitkového učenia a príklady rozborových otázok boli pre všetkých zúčastnených, verím, veľkým prínosom.

PaedDr. Lucia ŠEPELÁKOVÁ, PhD.
PF PU
Foto: autorka

„HOSPIC V OBRAZOCH“ NA FZO

Dňa 20. marca 2019 bola na pôde Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove slávnostne otvorená výstava fotografií funkčných hospicov v Slovenskej republike, ktorá prebiehala do 07. apríla 2019. Putovná výstava fotografií hospicov je odobrená Asociáciou hospicovej a paliatívnej starostlivosti Slovenska, ako dobrovoľného občianskeho združenia, pod záštitou ministerky zdravotníctva SR.

Fakulta zdravotníckych odborov PU v Prešove bola oslovená maľmentom hospicového zariadenia Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi, konkrétne riaditeľkou tohto zariadenia PhDr. Martinou Pronekovou a vedúcou sestrou zariadenia Mgr. Antóniou Peregrimovou, o spoluprácu pri realizácii jedinečnej akcie tohto druhu s názvom „Hospic v obrazoch“. Otvorenia výstavy na FZO PU sa zúčastnili členovia akademickej obce, hostia a študenti. V úvode

prítomných privítala dekanka Fakulty zdravotníckych odborov PU Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliášová, PhD., DBA., a následne po nej vystúpila s príhovorom primátorka mesta Prešov Ing. Andrea Turčánová a ďalší hostia. Počas uvedeného podujatia boli odprezentované nasledujúce hospice: Hospic Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi, Hospic – dom pokoja a zmiernu u Bernadety v Nitre, Hospic sv. Lujza v Handlovej, Hospic milosrdných sestier

v Trenčíne, Hospic sv. Františka z Assisi v Palárikove. V rámci diskusného fóra bol vytvorený priestor na otázky, pripomienky a návrhy zlepšenia činnosti hospicovej starostlivosti. Po ňom nasledoval kultúrny program žiakov a pedagógov z Cirkevnej základnej umeleckej školy sv. Jána Bosca v Bardejove, počas ktorého bola prezentovaná obrazová fotodokumentácia interiéru a exteriéru hospicových zariadení a dobrovoľníckej činnosti.

Je nutné si uvedomiť, že hospic nie je iba zariadením, stavebnou jednotkou, hospic je myšlienka, filozofia. Predstavuje spoločenstvo ľudí, ktorí vkladajú tomuto zariadeniu dušu. Kontinuálne naplňajú filozofiu hospicovej starostlivosti. Všetci si uvedomujeme, že hospicový tím vykonáva fyzicky a psychicky náročnú prácu v interakcii s pacientmi, ale aj s ich príbuznými, ako aj s pozostalými. Členovia multidisciplinárneho tímu dokážu dokorán otvoriť svoje srdcia, poskytnúť pomocnú ruku a súčasne rešpektovať humánny prístup k umierajúcemu človeku s rešpektovaním jeho dôstojnosti v každom okamihu jeho života. Doprevádzanie umierajúcich vyžaduje celého človeka, je nesmierne náročné a vyžaduje mimo profesionalitu aj obrovskú dávku empatie, ľudskosti, úcty k trpiacemu človeku. Každé zomieranie je jedinečné a pre toho, kto sprevádza svojho blízkeho na ceste do večnosti, je síce bolestnou, ale vždy jedinečnou a neopakovateľnou udalosťou. Každý si zaslúži odísť z tohto sveta s vedomím ľudskej spolupatričnosti a obklopený tými, ktorých mal v živote najradšej. Pozitívna spätná väzba, ktorá sa im dostáva od príbuzných, priateľov a známych, je najlepším dôkazom významu ich úsilia a pracovného nasadenia.

Vychádzajúc z uvedeného, sme presvedčení, že výstava fotografií hospicov na Slovensku napomôže rozšíriť obzor všetkých návštevníkov, ktorí sa výstavy zúčastnili, a následne sa problematika filozofie hospicovej starostlivosti bude šíriť aj v budúcnosti. Cieľom podujatia okrem iného bolo naplnenie presvedčenia, aby sa problematika umierania a hospicovej starostlivosti odtabuizovala a vnímala ako prirodzená súčasť života. Nezabúdajme, že pri starostlivosti o chorých v rámci hospicovej starostlivosti je nutné zabezpečiť maximálnu kvalitu života do posledného okamihu, a preto by v nás mali kontinuálne rezonovať slová „Ak sa nedá naplniť život dňami, naplňame dni životom“.

PhDr. Dagmar MAGUROVÁ, PhD.
PhDr. Anna HUDÁKOVÁ, PhD.
FZO PU

CELONOČNÉ BDENIE NA GTF PU

Na Gréckokatolíckej teologickej fakulte sa dňa 27. až 28. marca konalo celonočné bdenie, ktoré sa začalo Svätou Božskou službou

Žijeme v konzumnej dobe a sme zvyknutí mať všetko až príliš rýchlo. Rádio, televízor i počítač zapneme stlačením len jedného tlačidla, jedlo ohrejeme v mikrovlnnej rúre za nie viac ako jednu minútu a na kávu nie sme schopní čakať viac ako tridsať sekúnd. Potom sa pýtame, kde sa stráca jej chuť. Pritom aj vieme, že takto narýchlo pripravený nápoj nemôže mať chuť kvalitnej kávy. Na základe týchto príkladov sa aj pýtame, kde sa stráca chuť v našom živote, ktorý ide taktiež akosi prí rýchlo. Vybočenie z rýchlosti tohto sveta nám v čase pôstu ponúka la vopred posvätených darov, ktorá vďaka svojim hlbokým textom ponúka zúčastneným možnosť nazeráť do svojho vnútra. Liturgické slávenie tak upriamilo pozornosť na Ježiša Krista, ktorý má byť centrom života každého kresťana. Následná Eucharistická pobožnosť a bezhlasná adorácia priam pozývali účastníkov tráviť čas „pri nohách“ svojho Učiteľa a načúvať Jeho hlasu. Vonkajšie ticho vystriedala modlitba piesňami. Tú mali vo svojej réžii mladí z gréckokatolíckeho mládežníckeho pastoračného centra. Prevažne študenti tak využili svoje talenty k spevavej oslave Nebeského Otca. Jednota účastníkov bdenia sa nádherne preukázala pri modlitbe Žaltára, kedy sa jednotliví čitatelia spontánne striedali pri prednášaní jednotlivých žalmov. Táto forma modlitby trvala viac ako hodinu, a tak sa vystriedalo viacero čitateľov. Bolo to povzbudzujúcim svedectvom toho, že ak jeden nevládze, iný mu pomôže. Bdenie pokračovalo Akatistom k Ježišovi Kristovi aj za účasti viacerých pedagógov. Hlboké texty a prenikavá melódia tak znova mohli modliaci sa ľud vťahovať do tajomstiev života Ježiša Krista. Po akatiste nasledovala Polnočnica – oficiálna modlitba

Cirkvi a tak sa malé spoločenstvo na fakulte spájalo v modlitbe s celou Cirkvou. Bdenie nabralo nový zmysel jednoty s veriacimi na celom svete. Po Polnočnici nasledovala tichá adorácia až do skorých ranných hodín.

Celonočné bdenie bolo zakončené eucharistickým požehnaním a pedagógovia, študenti i všetci zúčastnení mohli vykročiť do ďalších dní s novými duchovnými silami. Takéto bdenia na Gréckokatolíckej teologickej fakulte sa už stali každoročnou tradíciou a majú pozitívne ohlasy. Napokon kto by si nechcel odpočinúť a načerpať nových síl pri zdroji života? Teda pri Kristovi? Ako hovorí sv. Izák Sýrsky: „*Je nemožné, aby tí, ktorí prejdú životom v neustálej praxi nočných bdení, boli ponechaní Bohom bez veľkých darov kvôli ich pozornosti, bdlosti srdca a sústreďenia myšlienok na neho. Duša, ktorá sa namáha v praktizovaní bdenia a vyniká v nej, bude mať oči cherubínov a bude mnohokrát nazeráť na nebeské vízie.*“ S touto myšlienkou sa už tešíme na nové bdenie.

Miroslav BARAN
študent GTF PU

ŠTUDENTSKÁ VEDECKÁ KONFERENCIA KLIENT VS. BLÍŽNY

Dňa 16. apríla 2019 sa na pôde Pravoslávnej bohosloveckej fakulty konal už XI. ročník študentskej vedeckej konferencie s názvom KLIENT vs. BLÍŽNY. Táto konferencia sa na pôde PBF PU pýši tradíciou a stala sa tak neoddeliteľnou súčasťou letného semestra v každom akademickom roku.

Konferencia bola organizovaná pod záštitou Katedry kresťanskej antropológie a sociálnej práce a Katedry kresťanskej pedagogiky a psychológie a aj tento rok tak mali možnosť práve študenti vystúpiť a prezentovať svoje zaujímavé príspevky a postrehy.

Tohto milého vedeckého podujatia sa však okrem študentov zúčastnili aj zástupcovia z radov pedagogického zboru a aj ctení hostia, ktorí prišli na pôdu našej alma mater aj z Poľska či z Českej republiky. Medzi zúčastnenými sme mohli vidieť aj dobre známe tváre, ktoré

sú súčasťou každého ročníka konferencie, čo nás všetkých osobne veľmi teší.

Celým stretnutím sa tiahla príjemná a priateľská atmosféra, v rámci ktorej mohli všetci účastníci prezentovať svoje príspevky, ktoré sa dotýkali nie len tém z oblasti samotnej sociálnej práce, ale odzneli aj zaujímavé a podnetné prednášky z oblasti teológie, pedagogiky či psychológie. Opäť sme tak mali možnosť nahliadnuť na potenciálneho klienta sociálnej práce i ako na blízkeho a aj vďaka tomuto podujatiu mali študenti možnosť

získať mnoho zaujímavých a podnetných informácií a myšlienok. Sme veľmi radi, že sa nám aj tento rok podarilo zorganizovať takéto milé a príjemné stretnutie a že táto konferencia ostáva tradíciou i naďalej. Veľmi pekne sa chceme poďakovať jednotlivým katedrám za vytvorenie priestoru pre organizáciu tohto podujatia a jedno obrovské Ďakujeme patrí i celému organizačnému tímu, vďaka ktorému mala celá akcia hladký priebeh.

Mgr. Natália BUŠOVÁ
PBF PU

DOCENT TEJ OSLÁVIL ŠEŠŤDESIAT ROKOV

Doc. Ing. Juraj Tej, PhD., koncom minulého roka oslávil okrúhlych šesťdesiat rokov a 22 rokov pôsobenia na Prešovskej univerzite v Prešove.

Doc. Tej patrí medzi najdlhšie pôsobiacich a najkúsenejších pedagógov Fakulty manažmentu PU. Patrí medzi dlhoročných skúsených pedagogických pracovníkov v odbornom školstve a vedeckých pracovníkov v oblasti miestneho rozvoja a manažmentu v podmienkach Slovenskej republiky. Predmetom jeho dlhoročného výskumu je problematika manažmentu regionálneho rozvoja a verejnej správy, manažmentu rizika a kríz v oblasti verejnej správy a aplikácia kreatívnych techník v manažmente. Je členom Katedry manažmentu Fakulty manažmentu PU v Prešove. Pôsobil vo funkcii vedúceho Katedry manažmentu FM PU a od roku 2010 pôsobí vo funkcii prodekanu pre vzdelávanie FM PU.

Docent Tej sa narodil dňa 19. 12. 1958 a od útleho detstva vyrastal v Prešove, kde s drobnou prestávkou počas svojho pôsobenia v Nitre žije s rodinou dodnes. So svojou manželkou má dve deti a je hrdým starým otcom štyroch vnúčat. Vysokoškolské vzdelanie v odbore prevádzka a ekonomika

ukončil v roku 1982 na Prevádzkovo-ekonomickej fakulte bývalej VŠP v Nitre. Na spomínanej, dnes už Poľnohospodárskej univerzite získal v roku 1988 vedeckú hodnosť CSc. v odbore 62 03 9 odvetvové a prierezové ekonomiky. Vedecko-pedagogický titul docent mu bol udelený v roku 2008 Prešovskou univerzitou v Prešove.

Počas svojho profesionálneho života pôsobil vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva, na SPoŠ a OA, na FHPV bol zakladajúcim členom Katedry verejnej správy. Je členom Vedeckej rady Fakulty manažmentu PU v Prešove a nositeľom ceny Československej akadémie poľnohospodárskej a ďalších rezortných a akademických významenaní. Istý čas pôsobil ako odborník na regionálne školstvo v grémiu ministra školstva, vedy, výskumu a športu pre systémové zmeny v školstve. V rámci dlhoročného profesijného pôsobenia bol riešiteľom 25 medzinárodných aj domácich výskumných a iných grantov – či už v pozícii vedúceho tímu, zástupcu vedúceho, člena

riešiteľského kolektívu alebo experta (najmä v projektoch ZMOŠu). Výsledky z riešenia uvedených vedecko-výskumných a rozvojových projektov publikoval vo vedeckých monografiách, vedeckom časopise registrovanom v databáze Current Contents a ďalších vedeckých časopisoch a zborníkoch indexovaných v databázach WOS a SCOPUS. Odborník, akým je doc. Ing. Juraj Tej, PhD., je bezpochyby veľkým prínosom pre Prešovskú univerzitu v Prešove a najmä pre Fakultu manažmentu. Je skvelým kolegom, ktorý vďaka svojim skúsenostiam, múdrosti a rozvahe predstavuje jeden z pevných pilierov katedry a fakulty. Touto cestou by sme mu v mene našej katedry, ale aj Fakulty manažmentu PU chceli ešte raz zaželať pevné zdravie, veľa pracovných a osobných úspechov a more elánu do ďalšieho života. Nech naďalej obohacuje svoje okolie úsmevom, optimizmom a entuziazmom.

Kolektív Katedry manažmentu FM PU

MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA NA IAA FF

Skúmaniu špecifickosti kultúrnej identity regiónu a jeho zobrazeniu v umení sa začal venovať interdisciplinárny výskum už koncom 20. storočia. Podobnému výskumu sa venovala aj medzinárodná vedecká konferencia zorganizovaná Inštitútom anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty PU v Prešove, na ktorej boli predstavené výsledky výskumu riešenia grantového projektu VEGA.

Hoci kategórie miesta, priestoru, regiónu a kultúrnej identity nie sú primárne literárnovednými kategóriami, tieto kategórie sa v rámci smerovania literárnej vedy smerom k interdisciplinárnemu skúmaniu umeleckého textu už koncom 20. storočia dostávajú do pozornosti literárnovedného výskumu. Skúmanie špecifickosti miesta, priestoru, regiónu a kultúrnej identity v literárnych textoch vybraných anglofónnych literatúr (americká, britská, austrálska, kanadská a írská literatúra) je aj predmetom skúmania grantovej úlohy VEGA a riešiteľského tímu, pozostávajúceho spravidla z pracovníkov IAA FF PU v Prešove (M. Blahút, J. Souček a iní) a vedúceho

projektu Prof. PhDr. Jaroslava Kušníra, PhD. Jedným z dôležitých výsledkov výskumu bolo aj predstavenie výsledkov výskumu členmi riešiteľského kolektívu, ale aj iných členov IAA (doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD., Jonathan Gresty, PhD., Jonathan Eddy, M.A. a iní) či doktorandov (Richard Dečo, Henrieta Kuzderová) na medzinárodnej vedeckej konferencii, zorganizovanej vedúcim výskumného projektu a členmi uvedeného riešiteľského kolektívu na IAA FF PU v Prešove v dňoch 20. – 21. novembra 2018. Konferencia pod názvom Miesto, priestor, región a kultúrna identita v anglofónnych literatúrach, umeniach a kultúrach, konaná v priestoroch hlavnej budovy VŠA,

poskytla miesto nielen na prezentovanie výsledkov výskumu členov riešiteľského tímu grantovej úlohy VEGA. Konferencie sa zúčastnilo vyše 50 účastníkov zo 17 krajín a 3 kontinentov vrátane Austrálie, Ázie a Európy a z krajín, akými sú Austrália, Taiwan, Spojené Arabské Emiráty, Kuvajt, USA, Veľká Británia, Španielsko, Francúzsko, Nemecko, Poľsko, Česká republika, Maďarsko a iné, čo svedčí nielen o záujme o skúmanú problematiku, ale aj o jej aktuálnosti. Profesor Howard Wolf zo State University of New York v Buffale v USA sa vo svojom sprostredkovanom príhovore (kvôli nemožnosti osobnej účasti) snažil poukázať na špecifickosť mesta New York a Buffalo pri formovaní americkej kultúry a špecifickosti newyorského kultúrneho priestoru. Podobne profesor John Scheckter z Long Island University v USA v rámci úvodnej a hlavnej prednášky konferencie zdôraznil špecifickosť kultúrneho priestoru západného pobrežia USA, rolu Oaklandu pri formovaní modernistickej koncepcie literatúry jej významnej predsta-

viteľky Gertrúdy Steinovej. V tematickom a žánrovom zameraní konferencie dominovali príspevky zaoberajúce sa poéziou a prózou regionálno-kultúrneho priestoru Veľkej Británie, USA, ale viacerí účastníci sa zaoberali aj umeleckým zobrazením mikropriestoru Austrálie aj Kanady. Zobrazením Queenslandu a mesta Brisbane ako špecifickej austrálskej lokality a jej zobrazeniu v poviedkovej tvorbe Davida Maloufa sa vo svojom príspevku venoval Jaroslav Kušník, zobrazeniu miesta v súčasnej austrálskej literatúre J. M. Coetzee venoval priestor Male Mohammad z Americkéj univerzity v Kuvajte. Zobrazeniu mesta Šanghaj v románe britskojaponského spisovateľa Kazua Ishigura (Chu-Chueh Cheng z Národnej univerzity Chung Hsing v Tajčungu v Tajvane), arabskoamerickéj próze (Z. Tabačková z UKF v Nitre) či zobrazeniu priestoru v ázijskoamerickéj literatúre (Miloš Blahút z FF PU v Prešove), pričom je potrebné taktiež oceniť účasť a príspevky študentov externého doktorandského štúdia na FF PU v Prešove (Richard Dečo a Henrieta Kuzderová z FF PU v Prešove). Súčasťou konferencie bolo aj večerné autorské čítanie básnika, prekladateľa a bývalého dlhoročného pedagóga a člena IAA FF PU v Prešove Jamesa Sutherland-Smitha, ktorý súčasne v rámci konferencie predniesol prednášku zaoberajúcu sa špecifickosťou regionálnej poézie. Záujem o konferenciu a kvalita prednesených príspevkov svedčí o záujme o uvedenú problematiku skúmania, čo jej ponúka priestor nielen na publikovanie vybraných príspevkov v zahraničnej odbornej tlači, ale aj na zorganizovanie podobných vedeckých konferencií, jednou z ktorých bude plánovaná medzinárodná vedecká konferencia na podobnú tému na pôde IAA FF PU, tá je naplánovaná na budúci rok.

Prof. PhDr. Jaroslav KUŠNÍK, PhD.
Foto: Marcel MRAVEC, AVS CCKV PU

RIEŠENIE PROJEKTU V4 ÚSPEŠNE ZAČALO

V marci sa v Košiciach uskutočnilo úvodné stretnutie členov riešiteľského kolektívu zo všetkých krajín projektu s podporou Visegrad fund pod názvom *Analysis of Roma University Students Narratives – Examples of Good Practice of Mentoring (International Visegrad Fund, No. 21830131)*.

Vedúca projektu dr. Tatiana Dubayová podrobne predstavila projektový zámer a harmonogram činností. Prvé pracovné stretnutie partnerov prinieslo odbornú diskusiu o výskumných metódach na zisťovanie sociálnej opory a partneri z Maďarska a Českej republiky sa aktívne podieľali na doplnení štruktúry výskumu. Riešiteľky projektu z PF PU boli predsedom Pracovnej skupiny pre oblasť vzdelávania Rómov na Úrade vlády Českej republiky doc. Martinom Kalejom pozvané prezentovať doterajšie skúsenosti s mentoringom na Slovensku. Okrem členov pracovnej skupiny sa na stretnutí zúčastnili zástupcovia Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy ČR – Mgr. Svatopluk Pohořelý (vedúci Oddelenia základného vzdelávania a základného umeleckého vzdelávania) a PhDr. Tomáš Fliegl (vedúci Oddelenia koncepcií, odbor vysokých škôl).

Májová študentská konferencia v Prešove bude ďalším stretnutím garantov z jednotlivých krajín, na ktorej sa študenti z rómskeho etnika, študujúci na vysokej škole a pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia, podelia, okrem iného, aj o svoje skúsenosti s mentoringom. Súčasťou konferencie bude aj krátky tréning mentorských zručností, určený študentom.

Mgr. Tatiana DUBAYOVÁ, PhD.
Mgr. Hedviga HAFIČOVÁ, PhD.
PF PU

AKTIVITY NAŠICH EKOLÓGOV NA KAUKAZE

V dňoch 26. 04. 2019 až 12. 05. 2019 sa uskutočnila už v poradí druhá séria vedeckovýskumných a edukačných aktivít, ktoré vyplývajú z riešenie projektu V4 & Eastern Partnership cooperation in Biodiversity Conservation for Human Wellbeing (Visegrad Fund, projekt č. 21810533) na Kaukaze.

Riešitelia projektu (vedci z Katedry ekológie Prešovskej univerzity v Prešove; z Maďarska – Hungarian Natural History Museum; z Českej republiky – University of South Bohemia; z Poľska – University of

Łódź a dobrovoľníci z krajín V4, Gruzínska – Ilia State University a Azerbajdžanu – Azerbaijan National Academy of Sciences) pripravili množstvo zaujímavých akcií a workshopov, ktoré mali za úlohu

zvýšiť povedomie miestnych ľudí o významných, no na druhej strane často prehliadaných aspektoch biodiverzity Kaukazu.

Terénne práce spojené s edukáciou kolegov a verejnosti prebehli tentokrát v Gruzínsku v okolí miest Tbilisi, Telavi a Akhmeta a v Azerbajdžane v okolí miest Zaqatala, Qax, Seki a Gabala.

Okrem vyššie uvedených akcií zorganizovali riešitelia projektu aj niekoľko workshopov. V Gruzínsku na Štátnej univerzite v Telavi, Správe národného parku v Akhmete a na základnej škole v Telavi. V Azerbajdžane na základnej škole v Qax a Správe národného parku v Qax.

Všetky akcie mali u miestnych ľudí kladné ohlasy a viaceré inštitúcie prejavili záujem nadviazať užšiu spoluprácu pri výskume biodiverzity.

RNDr. Michal RENDOŠ, PhD.
doc. Mgr. Peter MANKO, PhD.
Ing. Jozef OBOŇA, PhD.
FHPV PU

SYNAGÓGY STRATENÉ A OBJAVENÉ – VEDECKÝ PROJEKT GTF

Na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU sa dňa 27. 3. 2019 o 10.00 hod. uskutočnila prezentácia doteraz zistených výsledkov výskumu fotografického materiálu dvoch zaniknutých synagóg v meste Stropkov a zaniknutej synagógy v meste Vranov nad Topľou.

Akcia sa konala v rámci projektu Odborného výskumu religióznych pamiatok na etnicky zmiešaných územiach východného Slovenska. Podujatie organizovala Katedra historických vied GTF PU s podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a odborným garantom Židovskou náboženskou obcou v Prešove.

Jednalo sa o prezentáciu historicky vzácných fotografií a materiálu zaniknutých synagóg miest Stropkov a Vranov nad Topľou. Tieto synagógy už pomaly 40 rokov neexistujú, nakoľko boli asanované z dôvodu rýchlej radovej výstavby sídlisk v mestách počas obdobia socializmu. Doteraz zistené výsledky odprezentovali prof. Kamil Karďis, PhD., doc. Ing. Peter Adamišin, PhD., doc. PhDr. ThDr. Daniel Slivka, PhD., a ThDr. Mária Karďis, PhD. Vedeckými garantom

projektu boli Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD. rektor Prešovskej univerzity, a spomínaný doc. PhDr. ThDr. Daniel Slivka, PhD., ktorý je odborníkom na judaizmus a bol hlavným riešiteľom projektu.

Akcia mala veľký ohlas práve vďaka tomu, že niektoré fotografie boli vôbec prvýkrát odprezentované

na verejnosti. Veríme, že sa riešiteľom projektu podarí zozbierať čo najviac informácií, ktoré nám dopomôžu lepšie poznať históriu a etnickú a náboženskú rôznorodosť našej krajiny.

Mgr. Bc. Marianna KOCÁKOVÁ
GTF PU
Autor fotografie: Mgr. Juraj BLAŠČÁK

HISTORICKY PRVÁ DEKANKA FF

Pani profesorka, prioritnou oblasťou vášho vedeckého aj pedagogického pôsobenia je sociálna práca. Prečo ste sa rozhodli vybrať práve „touto cestou“?

Nedá sa povedať, že „rozhodla“, priniesli to okolnosti. Mojou pôvodnou alma mater bola Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici, kde som študovala odbor cestovný ruch, ale materstvo rozhodlo o zmene. Neskôr na scénu v roku 1988 prišla Filozofická fakulta, vtedy ešte Univerzity P. J. Šafárika s odborom výchova a vzdelávanie dospelých (dnes je to andragogika). Po roku štúdia revolučné zmeny vyžadovali aj zmeny v štúdiu a jednou z nich bola tiež špecializácia štúdia. V našom prípade nám boli ponúkané tri odbory – manažment, sociálna práca a kulturológia. To prispelo k tomu, že som na Filozofickej fakulte končila odbor výchova a vzdelávanie dospelých so zameraním na sociálnu prácu napriek tomu, že som intenzívne uvažovala aj nad špecializáciou manažmentu. Neskôr som si toto vzdelanie doplnila na Pedagogickom inštitúte Salzburg a na Slovenskom inštitúte odborného vzdelávania. A pokračovaním bola aj špecializácia v etike a výcvikoch supervízie, rodinnej terapie Virginie Satirovej, Alfreda Adlera, relaxačno-symbolickej terapie a systematickej terapie.

Prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD. pôsobí ako riaditeľka Inštitútu edukológie a sociálnej práce, riaditeľka Centra pre edukáciu a výskum seniorov na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Je garantkou bakalárskeho, magisterského, doktorandského študijného programu a habilitačného a inauguračného konania v odbore sociálna práca, sociálna práca a etika a učiteľstvo sociálnej práce. Je aktívnou supervízorkou a socioterapeutkou. V rámci vedecko-výskumného zamerania sa venuje problematike rodinnej terapie, seniorov, klinickej a forenzej sociálnej práce. V rámci medzinárodných grantových agentúr to bola účasť v projektoch Inštitútu pre výskum práce a rodiny, Karlovej univerzity, Univerzity Hradec Králové, Univerzity Kentucky, Univerzity Edinburg, Univerzity Barkley a Univerzity Rzeszow. Bola zakladateľkou a prvou riaditeľkou Univerzity tretieho veku na Prešovskej univerzite. Pôsobila dve obdobia ako predsedníčka Asociácie vzdelávateľov v sociálnej práci na Slovensku. Je členkou viacerých spoločností, vedeckých rád doma i v zahraničí. Je členkou Akreditačnej komisie Poľskej republiky.

Patrite medzi osobnosti, ktoré svojou prácou a aktivitami pozdvihli nielen úroveň, ale aj samotné vnímanie sociálnej práce, za čo ste tento rok získali aj ocenenie od ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Ako vnímate toto ocenenie, čo pre vás znamená?

Viete, sociálna práca a ocenenia v nej je diskutabilná téma v spoločenských vedách. Už pri študentoch sa stretávame s tým, že to nie je lukratívny odbor, možno až sprofanovaný... Avšak pred 15 rokmi to bol odbor, na ktorý sa napríklad k nám na inštitút hlásilo aj 750 záujemcov. Obdobná situácia je v praxi. Napriek tomu, tí, ktorí pôsobíme v tejto oblasti, kde teoretik musí nevyhnutne spolupracovať a pôsobiť v praxi, aby prinášal reálne uplatniteľné koncepty, vieme, že je to oblasť, ktorá zahŕňa celý biodromálny vývin jedinca od jeho narodenia až po odchod. Každý obyvateľ Slovenska si rieši svoju sociálnu udalosť (narodenie, materstvo, choroba, nezamestnanosť, chudoba, smrť...) práve prostredníctvom sociálnej práce. Preto všetky takéto ocenenia prijímam ako veľký záväzok voči ľuďom, s ktorými pracujem. Keď som bola po prvýkrát ocenená medailou Eleny Maróthy Šoltésovej v roku 2005, vtedy som si to pre seba

zreflektovala slovami „teraz musíš robiť ešte lepšie a viac“. Ďalšie ocenenia, ktoré prichádzali neskôr, len túto skutočnosť eskalovali. Domnievam sa, že sociálna práca si to zaslúži a mojou túžbou je, aby mala raz také postavenie ako v anglosaských krajinách.

Pani profesorka, stali ste sa historicky prvou dekankou Filozofickej fakulty PU. Aké je to byť ženou na poste, kde profesne „prevažujú“ muži?

Áno, byť historicky prvý vždy zaväzuje. Túto skutočnosť som si uvedomovala už pri kandidatúre, kedy som maskulínny aspekt tohto prostredia vnímala ako bariéru. Neskôr aj za podpory okolia a možno aj celospoločensky ladenej situácie (prezidentské voľby) som do tohto prostredia vstúpila. A aké to je, na túto otázku ešte neviem v plnom rozsahu odpovedať. Čas ukáže. Môžem len dúfať, že ma podporia aj ľudia, ktorí si mysleli, že tento post prináleží len mužom.

Čo vás motivovalo k tomu, aby ste sa uchádzali o túto pozíciu?

Dôvody kandidatúry som podrobnejšie zverejnila vo svojom programe. V tomto kontexte chcem zdôrazniť skutočnosť, že som reflektovala na výzvy kolegov, keď

ma opakovane oslovili viacerí, ako zástupcovia akademickej obce, čo nevnímam ako osobnú výzvu, ale najmä ako záväzok voči kolegom a kolegyniam, ktorí ma ocenili touto dôverou a spájajú so mnou nádej na návrat fakulty k jej niekdajšiemu postaveniu. Dôveru i ochotu pomôcť pri riešení naliehavých problémov fakulty, ktorú mi pri osobných stretnutiach deklarovali, nemôžem sklamať. Beriem ju ako výzvu mobilizovať tvorivý potenciál inštitútov a študentov, ktorý v predchádzajúcom období nebol dostatočne využitý. Leitmotív mojej kandidatúry spočíva v tom, že nie sú jednoduché riešenia zložitých problémov – jediným riešením je viac zmysluplnej a docenenej práce.

„Nie sú jednoduché riešenia zložitých problémov – jediným riešením je viac zmysluplnej a docenenej práce.“

Na čo sa počas vášho funkčného obdobia chcete prioritne zamerať? Kde vidíte Filozofickú fakultu o 4 roky?

Prioritou je rozvoj tvorivosti, slobody bádania a myslenia. Zlepšiť postavenie Filozofickej fakulty, využiť možnosti, ponúkané súčasnými výzvami akademického sveta i externého prostredia nielen v regióne východného Slovenska, ale v širšom stredoeurópskom priestore. Realizujúc leitmotív mojej kandidatúry, ktorý spočíva v tom, že nie sú jednoduché riešenia zložitých problémov – jediným riešením je viac zmysluplnej a docenenej práce. O 4 roky vidím Filozofickú fakultu ako 64-ročnú „dámu“, s jej prívlastkami skúsenej a múdrej realizátorky prípravy mladej generácie na život v 21. storočí. Budem rada, ak to bude fakulta, kde jej študenti, učitelia a pracovníci chodia radi.

Ako vnímate postavenie humanitných odborov aj vzhľadom na to, že sa v súčasnosti apeluje viac na technické a prírodovedné odbory? V čom vidíte ich opodstatnenie?

Body kandidatúry obsahovali mnohé výzvy k spolupráci odborov tak humanitných, ako aj technických a prírodovedných. Sama mám s tým osobnú skúsenosť v podobe projektov zameraných na zlepšenie kvality života seniorov či jedincov so špecifickými potrebami. Kedy technici a prírodovedci prinesú nové technické objavy, ktoré my preniesieme do reálneho života, pomôžeme ľuďom prijať ich ako nevyhnutnú súčasť nášho života. Našou úlohou je prispievať k motivácii a podpore cez zážitok a ten dokáže eskalovať práve humanitný či spoločensky orientovaný odbor.

Nemenej páľčivou otázkou je aj odchod študentov študovať do zahraničia. Ako vnímate tento trend? Ako by ste ich motivovali k tomu, aby si vybrali slovenskú vysokú školu, prípadne si vybrali práve našu Prešovskú univerzitu?

Mladí ľudia vždy v histórii prinášali nové trendy, s ktorými sa stredná a staršia generácia len málokedy

„O 4 roky vidím Filozofickú fakultu ako 64-ročnú „dámu“, s jej prívlastkami skúsenej a múdrej realizátorky prípravy mladej generácie na život v 21. storočí. „

stotožňovala. Tento medzigeneračný názorový rozdiel však predstavuje výzvu pre mosty, ktoré môžu spájať. Oceňujem mladých ľudí práve pre ich dynamiku, nebojnosť k zmene a v spojení so skúsenosťami starších to môže priniesť novú originalitu a kvalitu spoločenského života. Vidíme to hlavne v ekonomickej sfére, kde generácia Y a Z udáva trendy cez talent, manažment a iné koncepcie. To pri nás aj túžbu mladých po vlastnej ceste, ktorá má mnohokrát podobu odchodu z domu, z mesta či krajiny. Ak sa mladým neponúkne lukrativita v domácom prostredí, potom siahajú po nej v cudzine. Veľakrát som uvažovala nad tým, čo by prispelo k tomu, aby tu slovenskí študenti zostali. Diskutabilné je,

či nie je lepšie, aby odišli a vrátili sa s novou, možno už vyzretou skúsenosťou. Na našom inštitúte máme skúsenosť s tým, že študenti odídu po bakalárskom stupni a vracajú sa nám na doktorandské či rigorózne konanie. Alebo prichádzajú bachelári z iných univerzít a pokračujú u nás. Ale nie je to len o lukrativite odborov, ktorá bola prezentovaná v mojom programe, ale aj o šandardizácii kvality ubytovania, aktív v rámci akademickej študentskej obce či samotného Prešova. A tu je ešte stále čo dobiehať za európskymi univerzitami.

Na záver trošku odľahčujúca otázka. Ako najradšej relaxujete, resp. kde čerpáte energiu, ktorá je potrebná popri vysokom pracovnom nasadení?

V septembri sa mi narodil prvý vnúčik, ten je najväčším zdrojom relaxu. Ale je to aj práca v okrasnej záhrade pri kvetoch a dobrej knihe. Najradšej mám biograficky zamerané knihy a romány s psychologickou zápletkou. Z pohybových aktivít je to turistika a v zime lyžovanie.

Zhovárala sa
Mgr. Anna POLÁČKOVÁ, PhD.
Foto: AV štúdio

ÚSPEŠNÝ ABSOLVENT FAKULTY MANAŽMENTU

Mgr. Pavel Šlěška je jedným z prvých zahraničných absolventov Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove, v súčasnosti zastáva pozíciu generálneho riaditeľa v spoločnosti ČEZ Energetické produkty, s. r. o., ktorá aktuálne zamestnáva 690 zamestnancov s ročným obrátom 1,4 mld. Kč. V skupine ČEZ pôsobí od roku 2008 a v priebehu štúdia zastával pozíciu finančného riaditeľa, a to do roku 2015, kedy sa po úspešnom projekte insourcingu dodávateľských kapacít stal generálnym riaditeľom. V roku 2017 pôsobil ako podpredseda predstavenstva a finančný riaditeľ v spoločnosti AGEL, a. s., a člen dozorných rád niekoľkých nemocníc a zdravotníckych firiem. V roku 2018 sa vrátil na pozíciu generálneho riaditeľa ČEZ Energetické produkty, s. r. o., a zároveň od roku 2018 pôsobí aj ako konateľ spoločnosti Lomy Mořina spol., s. r. o., ktorá sa zaoberá ťažbou vápenca pre odsírenie elektrární.

Čo ťa motivovalo študovať na Fakulte manažmentu?

V rámci výberu študijného odboru som sa zamerlal na jeden konkrétny – management. Počas štúdia na VŠE som sa spoznal so spolužiakmi z Prešova a jeden z nich následne začal študovať doktorandský odbor na Prešovskej univerzite. Kvôli mojim pracovným povinnostiam som často cestoval do Košíc, a preto som si vybral štúdium v Prešove.

Ako spomínaš na svoje vysokoškolské štúdium?

Pozitívne, spoznal som sa so skvelými spolužiakmi, s ktorými som v kontakte dodnes. Vzhľadom na dištančnú formu štúdia som, žiaľ, nemohol bližšie spoznať školu a možnosti, ktoré študentom ponú-

ka. Skvelý bol prístup pedagógov. Rád spomínam na jednu skúšku v Prahe, keď som využil pobyt pána docenta v Česku.

Ako ťa pripravilo štúdium do praxe?

Keďže som počas štúdia mal za sebou už 14 rokov praxe, dokázal som získané teoretické znalosti premietiť do praxe a určité negatívne pracovné stereotypy som získanými teoretickými znalosťami odbúral.

Kam smerovali tvoje kroky po skončení vysokej školy?

Počas štúdia som pracoval na pozícii finančného riaditeľa spoločnosti ČEZ Energetické produkty a aj vďaka získanému plnohodnotnému vysokoškolskému vzdelaniu som

bol od roku 2015 povýšený na pozíciu generálneho riaditeľa.

Čo by si chcel odkázať študentom a aký je tvoj recept na úspech?

Chcel by som im odkázať, aby využívali všetky možnosti, ktoré im škola vie poskytnúť, a to aj nad rámec študijných povinností. Ak tento návyk budú následne aplikovať aj v praxi a budú pracovať viac, ako sa od nich žiada, tak úspech dosiahnu sami svojím snažením. Ako platilo už za Baťu „nehovor, že to nejde, povedz, že to vieš“. Prajem vám, aby ste vždy všetko vedeli.

Zhovárал sa
Ing. Jozef NEMEC, PhD.
FM PU
Foto: archív absolventa

8. ROČNÍK PREŠOVSKÉHO MAJÁLESU BOL PLNÝ SKVELEJ HUDBY

Majáles Prešov, známy aj ako UNIPO FEST, už dávno nie je iba univerzitnou záležitosťou. Každoročne sa na ňom stretne viac ako tisícka účastníkov. Je jedno, či sú stredoškólači, vysokoškólači alebo pracujúci. Vedia o ňom všetci. A všetci ho chcú zažiť.

Ako je už zvykom, aj tento rok sa spomínaný open-air festival uskutočnil 24. apríla v areáli Prešovskej univerzity. Okrem nadupaného line-upu priniesol aj mnoho novín. Účastníci si mohli vyskúšať animačné aktivity, zúčastniť sa sprievodných akcií a zasýtiť sa v gastro zóne.

Všetci účinkujúci si pod pódium našli svoj fanklub

Festivaloví nadšenci si prišli na svoje. Hudobný repertoár bol naozaj rôznorodý. Majáles otvorilo domáce zoskupenie Detox Of a Pony: „Bolo to úžasné, bola to pecka! Je to veľká, dobrá akcia,

máme to tu radi, ja som tu dokonca chodil 5 rokov, je super sa tu stále vrátiť,” dodávajú chalani tesne po vystúpení. Ako druhý sa predstavil raper Gleb „Každý track funguje inak, ľudia sa hýbu úplne iným štýlom, takže som rád, že som mohol dať nové tracky. Minule to bolo viac pozitívnejšie, ale inak v pohode.“

Po ňom prevzala štafetu prešovská kapela Helenine oči, ktorá publiku odovzdala veľa pozitívnej energie. „Super, že organizátori to robia tak, ako to robia. Myslím si, že každým rokom sa to zlepšuje, čo je dobré znamenie, keď to ide krôčik po krôčiku niekde hore. Len aby chodili ľudia, podľa toho, čo som počul, je dnes vypredané, čiže cool,” povedal spevák kapely Prešovčan Martin „Lynch“ Mihalčín. Po roku k nám opäť zavítal aj Majk Spirit: „Najlepší, brutálny. Minulý rok si pamätám, že ma to prekvapilo atmosférou, že to bol naozajstný majáles a nie nejaké malé slávnosti a tento rok ešte o niečo lepšie podľa mňa. Je super, že sa takéto veci dejú na jar.“

V duchu dobrej nálady sa pokračovalo ďalej. Nasledovalo vystúpenie kapely Horkýže Slíže, ktorá publikum doslova ovládla. Vrcholom večera a zároveň aj bodkou za celým festivalom bol český interpret Ben Cristovao s kapelou. Predviedli neskutočnú šou, počas ktorej všetci spievali, skákali, tancovali. „Neuveriteľné, ja to tu mám veľmi rád a rád sa sem vraciam, do Prešova zvlášť. Prišiel som na stage a hneď som vedel, že to bude super. Začali sme hrať prvý song, pozreli sme sa na seba s kapelou a vedeli sme, že to bude bomba.“

Prešovský Majáles si užilo rekordných 8 000 ľudí

Naozaj krásne číslo. A bolo to tak. Na UNIPO FESTE sa stretli mladí i starí, študenti i neštudenti, domáci i ľudia z blízkeho okolia či dokonca zďaleka. Aj keď najväčšie zastúpenie mali predsa len študenti. Veď kto sa vie lepšie baviť, než my, však? „Bol to môj prvý majáles v Prešove a určite nie posledný. Výborná akcia, skvelí ľudia, skupiny a množstvo zábavy. Síce som prvú

polovicu nestihla, no tú druhú som si o to viac užila. Aj keď som k mnohým pesničkám nepoznala text, ani to mi nebránilo pripojiť sa k davu a odušu spievať. Veľmi som si to užila,” hodnotí Patrícia z Fakulty manažmentu. „Super atmosféra, veľa ľudí, proste zábava, ako sa patrí. Bol to zážitok na celý život, priniesol mi nové priateľstvá. Potešila som sa aj kvalitnej hudbe. Ja osobne som sa najviac tešila na Bena Cristovaa – neskla-mal,” dodáva študentka Filozofickej fakulty Kristína.

Tohtoročný UNIPO FEST dokážeme opísať len jedným slovom – NEZABUDNUTELNÝ. Samotný festival je akýmsi pomyselným znakom toho, že sa začína ich sezóna. Každý sa občas potrebuje odreagovať, zabudnúť na svoje každodenné starosti a len sa zabaviť. Presne taký bol Majáles Prešov. Všetci si užívali čaro prítomného okamihu.

Ivana ŠAFFOVÁ
Unipo Press
Foto: Majáles Prešov

ŠTUDENTKA MANAŽMENTU NA VEREJNEJ DISKUSII NATO ENGAGES

Organizácia GLOBSEC v spolupráci s Divíziou verejnej diplomacie NATO a mestom Košice uskutočnila dňa 28. februára 2019 mládežnícku diskusiu s generálnym tajomníkom NATO Jens Stoltenbergom s názvom „NATO Engages – The 2019 Košice Dialogue“. Som veľmi rada, že som sa na základe odporúčania Ing. Anny Šenkovej, PhD., vedúcej Katedry turizmu a hotelového manažmentu Fakulty manažmentu PU v Prešove, mohla tejto odbornej diskusie spolu s ďalšími mladými ľuďmi a študentmi zúčastniť.

Hlavná téma stretnutia sa niesla v duchu zdôrazňovania postavenia Severoatlantickej Aliancie ako samotnej organizácie, ale aj faktu, že v súčasnosti Slovensko sedí spoločne za stolom s najsilnejšími národmi sveta vôbec. Stretnutie a diskusiu viedol riaditeľ think-tanku GLOBSEC Róbert Vass a spoločne sa na diskusii podieľal okrem generálneho tajomníka aj minister zahraničných vecí Slovenskej republiky JUDR. Miroslav Lajčák. V úvodných slovách sa JUDR. Lajčák vyjadril o postavení Slovenska v Severoatlantickej aliancii, o výhodách, ktoré prináša postavenie Slovenska, ako aj výzvach, ktorým musíme čeliť spoločne s Alianciou, nakoľko ako jeho členovia zdieľame spoločné hodnoty a z toho vyplývajúce zodpovednosti v oblasti komunikácie, investícií do technológií, ale aj potrebnej kolektívnej obrany. Tento rok je 70. výročie vzniku Severoatlantickej aliancie a 15. výročie vstupu Slovenska do Organizácie Severoatlantickej zmluvy. Naše členstvo je jednou z istôt zabezpečenia, mieru, stability, bezpečnosti v rámci Európy a v rámci sveta. V súčasnej dobe sme postavení pred nové bezpečnostné výzvy, ako je umelá inteligencia (ang. artificial intelligence) či kybernetická bezpečnosť, a sme svedkami nových výziev, ktorým Slovensko a svet musí čeliť. Je preto nevyhnutná investícia do obrany, ktorá má zabezpečiť základnú

ochranu občanov štátu. Slovensko chce svojím členstvom prispievať k budovaniu a zachovávaniu bezpečnosti a správnych hodnôt pre udržanie mieru. Záverečným posolstvom ministra Miroslava Lajčáka k členstvu Slovenska v NATO bolo: „*Ako spoločnosť s jednotnými hodnotami sme silnejší*“. Generálny tajomník NATO Jens Stoltenberg v úvode svojho príhovoru uviedol, že Slovensko patrí k jedným z najúspešnejších mierových aliancií sveta. Úspech NATO sa za posledné roky rozrášťa a Slovensko je jedným z členov, ktorý tomu napomáha. Generálny tajomník opodstatňoval význam Aliancie a úspech existencie, ktorého základom je jednotnosť, prispôbivosť a schopnosť rýchlo reagovať na hrozby. Hlavnou úlohou NATO a jeho generálneho tajomníka ako podporovateľa severoatlantickej spolupráce je spoločnými silami s ďalšími členmi spojenectva zabrániť vzniku vojny či konfliktov a zachovaniu mieru na územiach členských štátov, ale aj mimo nich. Témy otázok v diskusii boli najmä bezpečnostného a politického charakteru. Týkali sa Ruska ako možnej hrozby pre Severoatlantickú alianciu či toho, ako vníma NATO Islamský štát (skr. ISIS), ale aj aký percentný podiel HDP je potrebný od spojeneckých štátov na investovanie do rozvoja technológie a bezpečnosti. V diskusii zaznelo aj vyjadrenie

študentky o neistote a obave voči krajinám mimo NATO a ich pokračujúmu rozvoju umelej inteligencie či vyvinutej kybernetickej bezpečnosti, ktorých možnosť nabúrania do domén môže nastať kedykoľvek. Odpoveďou bolo apelovanie na nevyhnutnosť investovania do rozvoja technológie, nachádzanie dohôd a podpisovanie kolektívnych zmlúv, v ktorých by sa dohodli národy na využívaní týchto technológií tak, aby sa limitoval či zredukoval potenciál rozvoja nových zbraní. Pre mňa ako študentku Fakulty manažmentu PU sú témy týkajúce sa politickej bezpečnosti, obrany, kolektívneho obranného plánovania či špecifických otázok spojených s využívaním umelej inteligencie či kybernetickej bezpečnosti relatívne nové. Diskusia priamo s generálnym tajomníkom Severoatlantickej aliancie mi priniesla nenahraditeľné vedomosti, skúsenosti a o niečo viac otvorila dvere k ďalším informáciám, z ktorých je možné ťažiť teraz, ale aj v budúcnosti. Osobne verím, že nie je nič lepšie ako dostať priame informácie o konkrétnej situácii štátu, ktorý je členom mierovej aliancie ako je NATO, priamo od jeho generálneho tajomníka.

Bc. Natália MOLNÁROVÁ
študentka FM PU
Ing. Anna ŠENKOVÁ, PhD.
FM PU

DEŇ PEDAGOGICKEJ FAKULTY

Pedagogická fakulta je známa tým, že keď do nej vkročíte, nadobúdate pocit, že študenti tu vždy niečo tvoria. Množstvo nápadov a množstvo skúseností je navyše zlepených do jedného špeciálneho dňa, a tým dňom je Deň Pedagogickej fakulty.

Deň Pedagogickej fakulty je pre študentov veľmi výnimočný, originálny a každý rok iný. 20. november 2018 sa niesol v téme Keby som nebol učiteľom, tak som... Vedecký krúžok študentov v spolupráci so Študentskou radou PF sa na tento deň organizačne veľmi poctivo pripravovali. Študenti mali za úlohu prezliecť sa do rôznych kostýmov, predstavujúcich ich obľúbené povolanie, ktoré by si vedeli po tom učiteľskom tiež vo svojom živote predstaviť. Každý sa zhostil tejto úlohy excelentne a veľmi dobre sa

s tým aj popasoval. Úvod tohto dňa sa konal v miestnosti E203, kde si študenti pripravili malé divadelné predstavenie o povolaniach. Dekanka PF, v tento deň námorníčka, otvorila spoločné podujatie študentov a učiteľov fakulty. Po otvorení sa mohli študenti tešiť na študentské divadelné predstavenia, ktoré sa konali v čajovni. Aktivity prebiehali v celej budove. Študenti si mohli dať vyveštiť z ruky a kávy

od veštice, mohli sa naučiť, ako si za dve minúty upratať rýchlo izbu, v cestovnej kancelárii si mohli kúpiť let po celej Európe. Strávili sme preto zážitkami nabitý deň, ktorý nás nesmierne obohatil. Veď stále platí, že každé povolanie je pre spoločnosť, teda nás všetkých, veľmi potrebné.

Michal SIVÁK
študent PF PU
Foto: Mgr. Martin DZURILLA, PhD.

ŠTUDENTSKÁ KONFERENCIA NA PF PU

Súčasťou medzinárodnej vedeckej konferencie k 70. výročiu vzniku Pedagogickej fakulty PU v Prešove pod názvom *Premeny školy a učiteľské vzdelávanie v historickom kontexte a nové perspektívy* bola aj študentská konferencia. Medzinárodné odborné stretnutie študentov vedeckých krúžkov z Prešova, Raciborze (Poľsko) a Noweho Saczu (Poľsko) prinieslo zaujímavé dva dni.

Konferenciu otvorila a úvodným slovom všetkých prítomných privítala doc. Renáta Bernátová, prodekanka pre vzdelávanie PF a zároveň jedna z garantiek Vedeckého krúžku študentov na PF PU. Úlohu moderátoriek prvého dňa prevzali Bc. Ivana Smandrová a Bc. Jana Il'kovičová.

Úvodný príspevok venovala garantka Vedeckého krúžku v Prešove, dr. Hedviga Hafičová, krátkemu ohliadnutiu sa do pätnásťročnej histórie Vedeckého krúžku študentov a sumarizácii doteraz prežitého. Počas tých rokov sa v krúžku stretlo viac ako päťdesiat študentov a študentiek z fakulty.

Na základe vlastných pedagogických skúseností z práce v materskej škole popisoval Michal Sivák odlišné priority detí zo sociálne znevýhodneného prostredia v školskom prostredí. Okrem iného upozornil na suplovanie školy (učiteľov) niektorých funkcií rodiny u týchto detí. O súčasných, minulých a perspektívnych pomôckach učiteľov rozprávali Barbara Garbacz a Anna Warzecha. Barbora

Balogová, Veronika Mattová, študentky špeciálnej pedagogiky PF, prezentovali príspevok o autizme. Poukázali na stratégie vzdelávania týchto žiakov, TEACH a ABA. Zaujali aj informáciami o významných osobnostiach sveta s diagnózou autistického spektra. Významnú osobnosť poľskej pedagogiky, Janusza Korczaka, ktorému sa osobné nasadenie vo výchove detí v prvej polovici dvadsiateho storočia stalo osudným po príchode do koncentračného tábora Osvienčim, pripomenuli Malgorzata Mrzyglód a Aleksandra Wojtas. Pohľad na poľské vzdelávanie v období osvietenia priniesla Aleksandra Jantas. Bc. Michaela Šoltésová svojím príspevkom upriamila pozornosť prítomných na nebezpečenstvo ohrozujúce súčasnú generáciu, vyplývajúce z kyberpriestoru. Ukázala poľským študentkám webovú stránku www.ovce.sk, ktorá ponúka rozprávky spracované aj k tejto téme, dokonca aj v poľskej jazykovej mutácii. O perspektívach predškolskej edukácie rozprávali Bc. Peter Vatraľ a Bc. Veronika Tir-

páková. Venovali sa veľmi dôležitej téme vo vzťahu učiteľ – žiak, pedagogickej komunikácii.

Novootvorené detské centrum UNIPÁČIK bolo prvým bodom programu v piatok, 8. februára 2019. Návšteva a rozhovor s pracovníčkou centra, rodičmi a hranie sa s deťmi, ktoré práve boli prítomné v centre, naplnilo očakávania a odpovedalo na otázky ohľadom fungovania centra, ale aj zvládania adaptácie detí počas pobytu v tomto zariadení. Nasledujúce hodiny boli venované dôležitej téme nielen v školskom prostredí, a to spolupráci. Aktivity, ktoré viedli Bc. Ivana Smandrová, Bc. Jana Il'kovičová a dr. Hedviga Hafičová, chceli poukázať na dôležitosť rozvíjania takýchto zručností u detí.

Záver konferencie priniesol pozvanie od dr. Gabriely Kryk na konferenčné stretnutie v apríli do Raciborze. Už teraz sa tešíme.

Mgr. Hedviga HAFIČOVÁ, PhD.
PF PU

Foto: Bc. Michaela ŠOLTÉSOVÁ

CENA SRDCE NA DLANI PRE ŠTUDENTKU EVU SZATHMÁRYOVÚ

Sú medzi nami študenti, ktorí sa počas svojho voľného času venujú dobrovoľníctvu. Jednou z nich je študentka 2. ročníka bakalárskeho štúdia na Fakulte manažmentu, študujúca program manažment v špecializácii turizmus a hotelierstvo Eva Szathmáryová. Nedávno získala cenu Srdce na dlani, spojenú s dobrovoľníckou činnosťou.

Skúste vysvetliť ľuďom, čo je to dobrovoľníctvo.

Dobrovoľníctvo je aktivita, ktorá sa vykonáva na základe vlastnej slobodnej vôle pre niekoho iného, čiže mimo okruhu rodiny a domácnosti a bez nároku na finančnú odmenu alebo honorár. Toto sú také tri základné aspekty. Ono to je tak, že pri dobrovoľníctve sa toho človek veľa naučí. Rozvinie skúsenosti, čo už má, naučí sa nejakým novým, stretne nových ľudí. Otvára mu to obzory.

Ako ste sa dostali k dobrovoľníctvu?

K dobrovoľníctvu som sa dostala náhodou cez projekt Tokaj je len jeden, ktorý bol zahraničnou spoluprácou medzi Slovenskom a Švajčiarskom. Pri ukončení projektu sa odovzdávala vyhladková veža To-

kaj, kde bola potrebná dobrovoľná pomoc pri organizačnom zabezpečení stavby aj čistenia okolia.

Čo pre vás znamená zapojenie sa do dobrovoľníckych prác?

Možnosť spoznať ľudí s rovnakým zmyslaním a zapájať sa do práce, ktorá je v prospech ľudí v danom regióne.

Aká je náplň vašej práce?

Moja náplň práce je dosť širokospektrálna. Pomáham pri rôznych podujatiach, ako je napríklad Deň otvorených pivníc, Tour de Tokaj a vinobranecské slávnosti. Keďže vo vinohradníckej oblasti Tokaj o dobrovoľníctvo nie je až taký záujem, ako dobrovoľník pracujem vo viacerých oblastiach, ako napríklad sprevádzanie pri prehliadke vinogradov a pivníc, pripravovanie a vyznačovanie terénu na podujatia či ako dobrovoľník v informačnom stánku, ktorý podáva turistom všetky informácie o danej lokalite.

Ako by ste navrhovali zapojiť aj iných ľudí do danej činnosti?

Na dobrovoľnícku prácu nemožno nikoho nahovoriť a ani do nej tlačiť, je to každého osobná citová záležitosť, či má ochotu pomáhať jednotlivcom a spoločnosti.

Čo pre Vás znamená získané ocenenie v tejto oblasti?

Toto ocenenie mi dodáva impulz do ďalších činností a motivuje

ma vykonávať ďalšie dobrovoľnícke práce. Za ocenenie vďačím aj kolektívu, v ktorom aj miestami nemožná práca bola jednoduchá a zvládnuteľná. Pre mňa cena Srdce na dlani znamená viac ako pre iných finančná odmena.

Čo by ste zdôraznili ako najväčšie plusy dobrovoľníctva?

Tých plusov je veľmi veľa. Pre študentov je to úžasná možnosť precestovať svet za málo peňazí, spoznať pri tom inšpiratívnych ľudí, vyskúšať nové kultúry na vlastnej koži a najmä neskutočný pocit slobody, ale aj zodpovednosti. Veľmi milo ma prekvapilo, že kým na Slovensku je dobrovoľníctvo niečím, čo je stratou času, vo svete je to bežnou súčasťou života, ako po strednej škole či počas vysokej školy nadobudnúť skúsenosti a zručnosti a otestovať svoju samostatnosť. A čo je úplne super, organizácia zväčša zabezpečuje ubytovanie a dokonca niekedy aj stravu a participuje aj pri doprave. Zväčša po každom projekte sa nájde skupinka, ktorá potom spolu precestuje celú krajinu. „Spoznanie odlišných ľudí, ktorí nemajú veľa spoločného navonok, ale všetci prídu s rovnakým cieľom, a to pomôcť dobrovoľne iným.“

Zhovárala sa
PaedDr. Milena ŠVEDOVÁ, PhD.
FM PU

ERASMUS+ OČAMI ŠTUDENTKY NATÁLIE HRABČÁKOVEJ

Moje meno je Natália Hrabčáková. Som študentkou 2. ročníka magisterského stupňa na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, v študijnom programe charitatívna a sociálna služba v odbore sociálna práca.

Študijný pobyt v zahraničí v rámci programu Erasmus+ som absolvovala už tretíkrát. V druhom ročníku bakalárskeho stupňa štúdia som absolvovala študijný pobyt v Krakove a ten mi dal do života veľmi veľa. Túto vynikajúcu skúsenosť som si chcela znova zopakovať, ale pre zmenu som si za cieľovú krajinu vybrala Českú republiku. Predsa len česká kultúra (jazyk, tradície, životný štýl a pod.) sú nám veľmi blízke... Prahu som mala možnosť doposiaľ navštíviť niekoľkokrát, no nikdy nie ako študentka, a preto som vedela, že túto príležitosť musím naplno využiť.

Praha je kozmopolitné mesto, plné pamiatok, vynikajúcich univerzít, módy a hlavne mládežníckeho života, ktorý k štúdiu určite patrí. Spoznať Prahu oveľa lepšie a vyskúšať si študovať priamo v Prahe ma veľmi lákalo. V Prahe som navštevovala Husitskú teologickú fakultu Univerzity Karlovej. Pred vycestovaním som si pozrela referencie o univerzite na internete a mala

veľmi pozitívne hodnotenie.

Na začiatku som mala v pláne v Prahe študovať len počas zimného semestra, no nakoniec sa mi tam tak páčilo, že som ostala aj počas letného semestra. Predmety, ktoré spadajú pod študijný odbor sociálna práca, sú veľmi zaujímavé. Vynikajúce na tom bolo, že som si mohla navoliť predmety podľa vlastného záujmu. Zúčastniť sa prednášok z predmetov, ktoré nemáme na našej fakulte, bolo pre mňa veľkým prínosom. Možnosť vyskúšať si niečo nové, je ďalšie plus v rozvíjaní mojej osobnosti. Koordinátor na HTF je veľmi ochotný a ústretový, tak ako aj celé vedenie. Vybudovala som si tam super vzťahy s kamarátmi, ale aj profesormi. Na internáte som bývala s dievčaťom z Rumunska, s ktorým sme si veľmi rozumeli. Komunikovala som s ňou v anglickom jazyku, čo bolo pre mňa veľké pozitívum. Stefanie dôjde za mnou aj na Slovensko, veľmi sa na naše stretnutie teším.

Na záver by som chcela podotknúť, že študijné pobyty v zahraničí ma obohatili v každom smere a moje rozhodnutie využiť túto možnosť bolo určite správne. Vďaka štúdiu v zahraničí som získala nové cenné skúsenosti, ktoré môžem využiť v praxi. Práca s ľuďmi ma naplňuje, a preto považujem za dôležité získať odborné znalosti nielen doma, ale aj v zahraničí. Túto možnosť vrelo odporúčam všetkým študentom, pretože môžu získať skvelé skúsenosti, osamostatniť sa, spoznať nových ľudí a mnoho ďalších vecí, ktoré sú len a len pozitívne. Na študijnom pobyte v zahraničí som ja osobne nevidela ani jedno negatívum. Taktiež je to veľké plus v životopise pri hľadaní zamestnania. Tak neváhajte a choďte do toho!

Bc. Natália HRABČÁKOVÁ
študentka PBF PU

ERASMUS+ V POĽSKU

Využiť možnosti Erasmu+ považujem za príležitosť, ktorú som nemohla odmietnuť. Erasmus vám rozšíri obzory, ako v oblasti vzdelania, tak aj v osobnom živote.

V rámci ponuky študijného programu Erasmus+ som sa zúčastnila študijného pobytu v zahraničí. Vybrala som si Poľsko, konkrétne mesto Krakow, ktoré ma z ponuky najviac zaujalo. Som študentkou Prešovskej univerzity v Prešove, na ktorej študujem odbor tlmočnictvo a prekladateľstvo – anglický jazyk a kultúra a ruský jazyk a kultúra. V budúcnosti by som chcela v tejto sfére pracovať. Práve preto považujem za dôležité, získať odborné znalosti nielen na Slovensku, ale aj v iných krajinách a zároveň rozšíriť jazykové znalosti v danom odbore. Mojm cieľom je stať sa profesionálom v danej oblasti, a práve preto považujem za dôležité neustále sa zdokonaľovať a rozvíjať. Snažím sa nájsť rôzne spôsoby sebapoznania, poznania niečoho nového, niečoho, čo mi pomôže poznať samu seba. Aj z tohto dôvodu by som chcela využiť štúdium najlepšie, ako sa dá. Rada by som využila možnosť a skúsila všetky programy, aby som rozšírila svoje horizonty. Počas jedného semestra som šla študovať do Krakowa – turistickej perly Európy a kultúrneho hlavného mesta Poľska, mesta galérií, múzeí, divadiel a festivalov. Mojou univerzitou sa stala Jagellonská univerzita. V Krakowe je obrovské množstvo študentov cez Erasmu+, preto nemá každý automaticky lôžko na internáte. Aj ja som si musela sama hľadať a prenajímať byt. Žila

som pomerne blízko univerzity (20 minút pešo). Mojmimi susedmi sa na polroka stali 3 Poľky, komunikovala som s nimi v angličtine a ony sa ma snažili naučiť aspoň trochu po poľsky. Za tento krátky čas sme sa stali dôvernými priateľmi. Jagellonská univerzita v Krakowe je najstaršia univerzita v Poľsku, a zároveň jedna z najstarších v Európe. Na univerzite študuje viac ako 40-tisíc študentov. Najvyššiu kvalitu výskumu potvrdzuje aj skutočnosť, že univerzita sa ako jediná poľská a východoeurópska vysoká škola umiestňuje v rebríčku Europe's Most Innovative Universities – Reuter's Top 100. Počas pobytu som porovnávala jazykové špecifiká slovenčiny, ruštiny a mojej materinskej ukrajinčiny s inými slovanskými jazykmi. Z histórie majú tieto slovanské krajiny veľa spoločného, ale bolo veľmi zaujímavé a vzrušujúce pozrieť sa na nich z rôznych uhlov pohľadu a skúsiť život v každej z nich. Počas môjho pobytu v Poľsku som si nielen zlepšila jazykové zručnosti a aj tie v oblasti svojho odboru, ale zároveň som si rozšírila svoje vedomosti prostredníctvom nových predmetov. Vybrala som si päť študijných predmetov. Tri z týchto predmetov boli praktické cvičenia. Tieto cvičenia som mala najradšej, lebo som si praktickým spôsobom zlepšovala svoje znalosti oboch jazykov, ruského a anglického.

Chodila som na prednášky lektorov, ktorých materinským jazykom je ruština. Samozrejme, vedela som, že hodiny spolu s učiteľmi, ktorí vedia ruštinu od kolísky, budú super, ale pre mňa bolo zaujímavé zhodnotiť a porovnať aj úroveň vyučovania poľských profesorov. A v žiadnom prípade to nebolo o nič horšie. Výborne prezentovali materiály, ktoré sme sa museli naučiť, zaujímavo prednášali, robili všetko, aby študenti počas hodín hovorili a viac praktizovali jazyk. Žiaľ, súčasťou niektorých ruských predmetov bol preklad textu z poľštiny do ruštiny a pre niekoho ako som ja, kto takmer vôbec neovláda poľský jazyk, by to bolo dosť ťažké. Učitelia mi však robili ústupky a pre mňa tieto úlohy zamieňali za iné. Musím zhodnotiť, že vyučovanie v Poľsku je na veľmi vysokej úrovni. Mnohí profesori prichádzajú zo zahraničia (zúčastnila som sa prednášok profesorov z USA a Ruska). Poľskí profesori a koordinátori ma stále podporovali a pomáhali mi so všetkými problémami, ktoré som mala. Túžim napredovať, odhaľovať nové horizonty. Podľa môjho názoru by sme sa nemali zastavovať a sklzávať do stereotypu, kým sme mladí. Možnosť tohto programu pomáha rozšíriť obzory v oblasti vzdelania aj v osobnom živote.

Halych KATERYNA
študentka FF PU

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ARTETERAPIE

8. marec nie je len Medzinárodným dňom žien, ako ho mnohí z nás poznáme, ale súčasne aj Medzinárodným dňom arteterapie. Arteterapia predstavuje umenie, ktoré pochádza z ľudských rúk, z ľudského srdca a ducha, kde prostredníctvom výtvarnej činnosti človek vyjadruje to, čo jeho ústa nedokážu vysloviť. Neprijemné napätie či ťažko rozmotateľné kľbko starostí sa premení na originálne a jedinečné umelecké dielo.

Pri príležitosti tohto dňa Občianske združenie Podaj ďalej v spolupráci s Arteterapeutickým centrom Mariah pre deti s autizmom, Galériou Caraffovej väznice a kultúrnou organizáciou PKO Prešov zorganizovali jedno krásne a neopakovateľné popoludnie, plné uvoľnenej a príjemnej nálady. Pomocnou rukou pri príležitosti dňa arteterapie prispeli aj študenti Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity (Bc. Veronika Tirpáková, Bc. Zuzana Vagaská, Bc. Peter Vatraľ a Júlia Novotná) pod vedením dr. Lucie Šepelákovvej. Na tomto krásnom podujatí sa stretli všetky vekové kategórie, od roztomilých drobcov a ich rodičov až po dobrosrdečných a usmievaných seniorov. Účastníci mali možnosť pracovať s hlinou, vyskúšať si prácu na hrnčiarskom kruhu,

maľovať farbami na plátno či suchým alebo masným pastelom na výkres, no a tí najmenší skráslili chodník pri Caraffovej väznici kriedami. Svojou trpezlivosťou a profesionalitou sa im predovšetkým venovala skvelá arteterapeutka Anna Košičanová. Počas tohto dňa bolo priaznivé počasie, preto študenti spolu s tvorcami mohli pracovať aj vonku, pred budovou Caraffovej väznice. Najprv si pripravili stoly s potrebnými maliarskymi a modelárskymi pomôckami a sami si vyskúšali prácu s hlinou. Po dokončení výrobkov študenti (Veronika, Peter a Júlia) pozývali okoloidúcich a nabádali ich k výtvarnej činnosti, aby sa prišli uvoľniť po náročnom dni alebo sa len jednoducho zabavili. Okrem sladkej pozornosti rozdávali taktiež balóny a radostné úsmevy.

Samozrejme, sa v tento deň nezabudlo ani na krásu a jedinečnosť ženskej duše, preto Peter – ako mužský člen nášho tímu – okoloídúce dámy tešil krásnymi vyšívajúcimi srdiečkami z dielne OZ Podaj ďalej.

Pri práci s hlinou účastníkom pomáhala študentka Zuzana. Keďže sa pracovalo so samoschnúcou modelárskou hlinou, hotové výrobky si autori mohli zobrať domov a po uschnutí vymaľovať farbami. Napriek tomu, že každý zo študentov mal na starosti niečo iné, predsa robili niečo spoločne. Rozdávali ľudský prístup a radosť z práce v podobe umenia pre tých, ktorí to potrebujú a pomáhajú im to.

Bc. Zuzana VAGASKÁ
Bc. Veronika TIRPÁKOVÁ
študentky PF PU

Foto: PaedDr. Lucia ŠEPELÁKOVÁ, PhD.

REMESLO MÁ ZLATÉ DNO

Dňa 5. apríla 2019 sa Floriánova ulica v Prešove premenila na uličku plnú tradičných remesiel, zábavy, detského smiechu, dobrej nálady a pomoci iným. Toto podujatie zorganizoval Park kultúry a oddychu v Prešove, Občianske združenie Podaj ďalej a J. D. – Galéria J. L. Študenti Pedagogickej a Filozofickej fakulty, samozrejme, taktiež nesmeli chýbať.

Pred Galériou v Caraffovej väznici sa v tento deň zišli remeselníci z rôznych umeleckých odvetví, ktorí predvádzali viazanie trávových bábik, pletenie korbáčov, zdobenie medovníkov či hrnčiarske remeslo. Návštevníci mali tiež možnosť zakúpiť si rôzne handmade výrobky či nechať sa zlákať do tanca ľudovým súborom, ktorý nám pripomenul kultúrne bohatstvo ukryté v speváckom a tanečnom umení. Pred vstupom do Galérie v Caraffovej väznici bola umiestnená kovová konštrukcia v tvare veľkonočnej kraslice, ktorá netrpezlivo čakala na svoju výzdobu. Tej sa zhostili návštevníci tejto akcie, ktorí si za dobrovoľný príspevok mohli vybrať pestrofarebnú stužku, na ktorú napísali svoje veľkonočné pranie, myšlienku alebo odkaz a následne touto stužkou mohli vyzdobiť veľkonočné „vajíčko pomoci“. Toto podujatie malo totiž charitatívny rozmer, pretože za vyzbierané finančné príspevky Občianske združenie Podaj ďalej zakúpi netrvanlivé veľkonočné potraviny pre vybrané rodiny v hmotnej núdzi. Prijímajúcim spostením bola prítomnosť rozprávkových postavičiek (študentov PU v kostýmoch), ktorým sa netešili len deti, ale aj dospelí. Ich úlohou bolo pozývať ľudí k zapojeniu sa do aktivít v tvorivej dielni, kde mohli využiť svoje šikovné ruky a vytvoriť si tak zajačikov či veľkonočné vajíčka.

Tí najmenší sa mohli zveriť do rúk profesionálnych maskérok, vďaka ktorým sa za krátky čas stihli premeniť na tigra, motýľa, hada či rozprávkovú bytosť.

Tohto podujatia sa zúčastnili študenti PF a FF PU v Prešove, ktorí v spolupráci s OZ Podaj ďalej participovali na akcii ako dobrovoľníci. V hlavných úlohách účinkovali: Branislav Bednár – veľkonočný zajačik, Robert Hengerics – veľkonočné kuriatko, Peter Vatraľ – Mickey Mouse, Veronika Tirpáková – Minnie, Branislav Valovič – Šašo Jašo. Maľovanie na tvár: Mária Bertovičová a Zuzana Vagaská. Tvorivé dielne pre deti: Jana Záhoriská, Viktória Onderčinová, Kristína Vatraľová.

Toto podujatie malo veľký úspech. Celá ulica bola zaplnená slnkom, príjemnou hudbou a úsmevom ľudí, ktorí sa prišli pozrieť na rôzne remeslá, niečo si vyrobiť či si nejaký výrobok priamo na mieste zakúpiť. Veríme, že každý človek si po tejto akcii zachoval pocit šťastia, radosti a spokojnosti. Mnohým ľuďom dokázali rozprávkové postavičky spríjemniť deň, splniť im ich túžbu sa s nimi stretnúť, na ktoré sa dívali doma v televíznej obrazovke aj v reálnom živote – dokonca v Prešove! Mnohým ľuďom sa v tento deň splnili tajné prania. Nielen okoloidúcim, ale aj nám – dobrovoľníkom. Šíriť lásku, pokoj, úsmev a pohodu. Byť tu pre

iných ľudí a darovať im to najcennejšie, čo človek má – svoj čas.

V tento deň sme nestretli človeka, ktorý by sa neusmieval. A to nás len utvrdilo v tom, že to, čo sa snažíme robiť pre ostatných, má zmysel a budeme sa snažiť v tom pokračovať aj naďalej.

Pri akciách, akou je táto, je vždy príjemným zadosťučinením vidieť úsmevy na tvárach detí, ich rodičov alebo dôchodcov, náhodných okoloidúcich alebo tých, ktorí sa na nás prišli pozrieť. Takéto príležitosti zvyknú byť špeciálne svojím poslanstvom. Nám sa veľmi páčilo, keď sme si mohli s deťmi zatancovať a oni nás odmenili svojou radosťou či vrúcnyh objatím. Znova sa tak môžeme uistiť, že pracovať s deťmi je pre nás, učiteľov, výzvou, ale zároveň aj zábavou.

Vajíčko, ktoré je symbolom Veľkej noci, symbolom znovuzrodenia, je zároveň znakom nádeje pre tých, ktorí našu pomoc potrebujú. Priať si niečo a pomáhať zároveň, to bolo myšlienkou, ktorá sa síce nevyslovila, ale o to hlasnejšie ju bolo počuť v nálade a činoch ľudí pre ľudí. Sme veľmi radi, že sme mohli byť súčasťou dňa, ktorý priniesol veľa radosti mnohým z nás.

Bc. Veronika TIRPÁKOVÁ

Bc. Peter VATRAĽ

študenti PF PU

Foto: PaedDr. Lucia ŠEPELÁKOVÁ, PhD.

AJ PREŠOVSKÁ UNIVERZITA SA SNAŽÍ MYSLEŤ EKOLOGICKY

Na chodbe Prešovskej univerzity sa v stredu 3. apríla pod záštitou kaviarne Yogi's Coffee konala prednáška na tému *Myslíme ekologicky*, ktorej cieľom bolo priblížiť študentom spôsoby, ako môžu pomôcť životnému prostrediu.

Študenti si v úvode mohli v príjemnom prostredí vypočuť prednášku jednej zo zakladateľiek prvého bezobalového obchodu v Prešove Laury Martinkovej, ktorá prítomným priblížila svoju cestu k ochrane životného prostredia a činnosti, ktoré sa s tým spájajú. „*Mojou zásadou je, že treba robiť veci jednoducho a efektívne bez toho, aby sme sa vyhovárali na politikov a iných. Vždy môžem začať od seba,*“ povedala Martinková. Vo svojom výstupe predstavila aj pomôcky pre domácnosť a rôzne hygienické potreby pre dievčatá, ktoré zvyčajne ľudia používajú jednorazovo, avšak ak sú zo správneho a hlavne prírodného materiálu, dajú sa použiť aj opakovane. „*Jeden Slovak vyprodukuje v priemere 1 kg odpadu denne. Jednoducho si vie-*

me vypočítať, koľko ton odpadu sa vytvorí na svete za jeden deň. Je to enormné množstvo,“ odznelo počas prednášky.

Slovo dostala aj Eva Eddy, ktorá je absolventkou PU a momentálne pôsobí na Inštitúte anglistiky a amerikanistiky FF PU ako odborná asistentka. Aj ona prítomným priblížila svoju cestu, ako začala chrániť životné prostredie.

„*Začalo sa to mojou láskou k zvieratám a návštevou prešovskej kaviarenej stanice, kde mi mladý dobrovoľník vysvetlil, že ak má človek zvieratá naozaj rád, nemal by jesť mäso. Vzdali sme sa ho teda najmä z etických, ale po dlhšom štúdiu rôznych zdrojov aj zo zdravotných dôvodov. Neskôr som sa dozvedela, že vynechanie mäsa z jedálňičky má aj hlboký environmen-*

tálny dopad, keďže na spracovanie mäsa sa použije obrovské množstvo vody a hospodárske zvieratá produkujú plyny, ktoré poškodzujú ovzdušie,“ vyjadrila sa Eva Eddy.

Chrániť životné prostredie sa snaží aj kaviareň Yogi's, ktorá pred časom prišla so zavedením *Keep-cup* hrnčekov, ktoré si u nich môžu zákazníci kúpiť a následne získať svoju obľúbenú kávu so zľavou.

Už dlhší čas sú pre nich samozrejmosťou aj dve samostatné zberné nádoby na triedenie odpadu. Aj táto prednáška tak možno prispeje k tomu, aby sa študenti a zamestnanci univerzity správali k životnému prostrediu ohľadupľnejšie.

Dominik CENKNER
Unipo Press
FF PU

CHARITATÍVNY BEH 4 MOSTOV

Študenti Fakulty športu pod záštitou projektu *detskej atletiky* a Fakulty športu organizovali podujatie venované deťom *Prešovského kraja*. Cieľom bolo poskytnúť možnosť študentom získať nové skúsenosti z organizácie športového podujatia.

Nedostatočné materiálne zabezpečenie telovýchovných a športových objektov priviedlo pani Lange, ako učiteľku ZŠ a hlavnú organizátorku behu, k myšlienke, ako zlepšiť areál

očami študentov

Základnej školy Matice slovenskej v Prešove práve prostredníctvom organizácie charitatívneho Behu 4 mostov. Cieľom behu bolo vyzbierať čo najvyššiu sumu pre výstavbu atletickej dráhy žiakov základnej školy.

Dňa 29. marca 2019 sa konal charitatívny Beh 4 mostov v areáli a okolí ZŠ Matice slovenskej. Podujatie bolo usporiadané pre deti Prešovského kraja. Preteky prebehli za slnečného počasia a priaznivých poveternostných podmienok. Pretekov sa zúčastnilo 296 detí z Prešova, ale aj okolia, ako napríklad Poprad, Stará Ľubovňa, Levoča, Terňa, Vranov nad Topľou. Medzi organizátormi si našlo uplatnenie 20 študentov Fakulty športu, konkrétne odboru šport a zdravie a 5 študentov Fakulty zdravotníckych odborov, a to konkrétne odboru urgentná zdravotná starostlivosť. Práve pravidelnou účasťou a spoluorganizáciou si človek utvára predstavu, čo je potrebné pri zvládnutí úspešnej organizácie športového podujatia. Vzhľadom na vysokú početnosť prihlásených detí vznikali na podujatí rôzne situácie, ktoré študenti museli vyriešiť.

Prepájanie teórie a praxe je jednou z najefektívnejších možností vytvoriť základné kompetencie pre budúce pôsobenie v pedagogickom a trénerskom zamestnaní.

Celú akciu hodnotíme pozitívne a odporúčame študentom, aby vyhľadávali podobné akcie, ktoré im univerzita a samotná fakulta ponúka, vzhľadom na vyššie uvedené prínosy z praxe. Touto cestou sa chceme poďakovať Slovenskému atletickému zväzu a projektu Detskej atletiky za možnosť realizovať tento druh podujatia, Fakulte športu PU v Prešove za sprostredkovanie študentov ako organizačnej zložky a samotnej ZŠ Matice slovenskej za perfektnú myšlienku zvýšiť športové povedomie v Prešovskom kraji.

Mgr. Daniela LEÜTTEROVÁ
Mgr. Monika VAŠKOVÁ
doktorandky FŠ PU
Foto: Daniela LEÜTTEROVÁ

SPOZNÁVALI SME EURÓPSKE INŠTITÚCIE

V závere marca sa študenti Inštitútu politológie Zuzana Horváthová a Marek Kandráč zúčastnili návštevy Bruselu, ktorú organizovala Veronika Jankovičová z občianskeho združenia Babrubylon pre takmer 40 študentov z viacerých slovenských univerzít. Pre študentov bol pripravený pestrý trojdňový program, prostredníctvom ktorého mali možnosť nahliadnuť do fungovania európskych inštitúcií.

Počas prvého dňa sme navštívili Európsky parlament a zúčastnili sme sa stretnutia so slovenským europoslancom Ivanom Štefancom, ktorý nám priblížil svoju prácu v Európskom parlamente a činnosť výborov a jednotlivých frakcií v parlamente. Neskôr sme sa presunuli do Stáleho zastúpenia SR pri EÚ, kde sme sa oboznámili s činnosťou a úlohou Stáleho zastúpenia SR pri EÚ a záujmami Slovenska v Európskej únii. Nasledujúci deň sme navštívili Dom európskej histórie. Prostredníctvom výkladu sme nazreli do minulosti a na historické udalosti, ktoré viedli k vybudovaniu Európskej únie. Následne sme navštívili aj Európsku komisiu, kde sme sa zúčastnili prednášky Dušana Chreneka, bývalého vedúceho Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a súčasného vedúceho oddelenia Generálneho

riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Neskôr sme sa presunuli do priestorov Wilfried Martens Centra, think-tank strany EPP pre európske štúdiá. V centre sme absolvovali stretnutia so zástupcami rôznych oblastí výskumu. Na záver dňa sme absolvovali diskusiu o Brexite s expertkou na komunikáciu a médiá v oblasti public affairs Eli Hadzieva. Posledný deň na nás čakala návšteva Parlamentária, moderného interaktívneho múzea, zameraného na históriu európskej integrácie a fungovanie parlamentu. Návšteva Bruselu bola pre nás veľmi zaujímavá a informácie podané z prvej ruky veľmi obohacujúce. Jednoznačne sa nám potvrdilo, aká dôležitá je práca európskych inštitúcií.

Zuzana HORVÁTHOVÁ, Marek KANDRÁČ
študenti FF PU

STRETNUTIE S EVOU UMLAUF BOLO PRIPOMIENKOU, ABY SME NEZABUDLI

Obdobie holokaustu patrí k najtemnejším a najťažším, aké svet kedy zažil. Počet ľudí, ktorým sa podarilo vrátiť domov a žiť plnohodnotný život, je každým rokom o čosi menší. Avšak stále sú medzi nami aj tí, vďaka ktorým sa povedomie o tejto problematike šíri ďalej.

V centrálnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity (UK PU) sa 14. apríla pod záštitou Inštitútu germanistiky FF PU v spolupráci s knižnicou uskutočnilo autorské stretnutie s výnimočnou ženou Evou Umlauf. Tá patrí medzi najmladších ľudí, ktorí majú na predlaktí vytetované číslo z koncentračného tábora. Narodila sa v roku 1942, pár dní pred Vianocami, v židovskom pracovnom tábore v Novákoch, do doby, ktorá bola pre všetkých ťažká a nebezpečná. Ako dvojročnú ju s rodičmi deportovali do Osvienčimu a jej sa spolu s mamou a mladšou sestrou podarilo prežiť. Svoj príbeh sa rozhodla verejnosti priblížiť prostredníctvom knihy s názvom *Číslo*

na tvojom predlaktí je modré ako tvoje oči.

„Túto akciu sme sa rozhodli usporiadať, pretože sledujeme vydavateľstvo Absynt a v októbri bola pani Umlauf prvýkrát na Slovensku – v Bratislave a v Košiciach. A keďže bola opäť možnosť pozvať ju, tak sa nám zdalo fajn spojiť to jednak pre verejnosť, pre Prešov a pre univerzitu a možno aj preto, lebo ten príbeh veľa vypovedá nielen o živote jedného človeka, ale aj o našich dejinách. A viac sa to človeka dotýka, keď tie dejiny zažíva cez to, ako dopadali na konkrétného človeka, ako keď je to len nejaká abstraktná učebná látka. Verili sme, že ľudia odídu z tohto stretnutia s novými myšlienkami, podnetmi a hlavne s nejakým

iným nastavením voči tomu, čo sa dialo v našej minulosti,“ dodáva organizátor.

Informácie a fakty týkajúce sa holokaustu môžeme nájsť v rôznych knihách, učebniciach, archívoch či na rôznych webových stránkach a fórach, tie sa však nevyrovňajú autentickým výpovediam človeka, ktorý si to všetko zažil. Eva Umlauf sa s návštevníkmi podelila o svoje spomienky, ktoré u niektorých vyvolávali zmiešané pocity, u iných dokonca zimomriavky. Stretnutie pre prítomných predstavovalo „živú pamäť“, pamäť, ktorá nikdy nezabudne. Aj napriek tomu, že ide o takú závažnú a ťažkú tému, hostka sa o nej vyjadrovala ľudsky, tak aby jej porozumeli všetci. Svoje rozprávanie obohatila o čítanie zo svojej knihy. Na záver podujatia nechýbala diskusia. Všetky odpovede na položené otázky smerovali k tomu, aby sa nezabudlo. Aby sme my nezabudli na všetko zlo, ktoré bolo páchané na nevinných ľuďoch. Na dobu ako takú. Na chaos. Na utrpenie. Preto ak budete mať možnosť, prečítajte si jej svedectvo z čias, ktoré sa už nesmú zopakovať.

Ivana ŠAFFOVÁ (Unipo Press)
Foto: UK PU

PLES PEDAGOGICKEJ FAKULTY

Vo štvrtok 14. februára 2019 sa v priestoroch Študentského domova a jedálne PU uskutočnil Ples Pedagogickej fakulty. Hoci sa ples konal vo štvrtok a zároveň počas prvého týždňa semestra, neodradilo to množstvo študentov a plesových priaznivcov, aby si vychutnali večer plný hudby, tanca a zábavy. Navyše bol Valentín, a preto či už hostia prišli sami, s partnermi, alebo ako skupina, nebolo najmenších pochyb o tom, že nás čakal veľmi príjemný čas.

Ako to bolo s plesovými prípravami? Organizácia plesu sa začala hneď od prvého akademického týždňa. Už v septembri sa rezervovali priestory jedálne „starého internátu“, začala sa riešiť otázka hudobnej produkcie, rozmýšľalo sa nad cenami do tomboly. V porovnaní s minulým rokom sme vedeli, že budeme musieť naozaj zapracovať. Keďže sme chceli našu fakultnú akciu vylepšiť a priniesť niečo, čo na ples ešte nebolo – investovali sme do hudobnej zložky programu. O zábavu sa znova tak ako minulý rok postarala hudobná skupina Duo Axis, ktorá nám ďalej odporučila kontaktovať aj známeho Branislava Mojseja mladšieho s jeho skupinou Protection. Keďže sme chceli dať priestor aj našim talentom z Pedagogickej fakulty, pohrávali sme sa s myšlienkou osloviť aj našich nových prvákov z bakalárskeho stupňa štúdia. Miloš Tivadar spolu so svojou ľudovou kapelou Bratříkovci z Chmeľovca tvorili poslednú, tretiu zložku hudobného programu. Popri zábave sa, samozrejme, muselo myslieť aj na výzdobu, ktorú sme ladili do červených – valentínskych farieb. Pre každého hosťa na jeho mieste čakala obálka s odkazom o láske. Po úvodných príhovoroch moderá-

torov a dekanky PF doc. Jany Burgerovej, ako aj úvodnom prípitku, bolo otvorené tanečné kolo tancom s učiteľmi. Onedlho na to bol parket plný hostí a zábava nabrala rýchle a neutíchajúce tempo. Hudobné skupiny sa vzájomne dopĺňali a vďaka rôznorodosti hudobnej produkcie si každý mohol prísť na to svoje. Počas večera nás čakalo aj prekvapenie – za mikrofónom nám chvíľu robil spoločnosť svojím spevom aj Braňo Mojsej starší, ktorý prišiel zaspievať pre baviacich sa študentov. Súčasťou večera bola aj tombola. Niekoľkými cenami prispeli aj učitelia z katedier PF v podobe knižných publikácií. Našli sa aj študenti, ktorí chceli prispieť svojou čiastkou. Preto sme medzi niekoľkými cenami mohli nájsť aj darčeky s prvkami ľudovej kultúry či ručne vyšívaného motýlika. Hlavnú cenu tvorila poukážka na wellness do Grand Castle na hrad a kaštieľ v oblasti Liptova, na ktorú prispelo finančnou čiastkou vedenie Pedagogickej fakulty. Organizačný výbor sa mohol stretnúť aj s hodnotením hostí vďaka dotazníku spätnej väzby. Ten mohli vyplniť na internete všetci zúčastnení hostia. Popredné miesto si vyslúžila celková zábava, o ktorú

sa postarali hudobné skupiny. Po chvalu si získal aj personál jedálne či kladne hodnotená výzdoba plesu. Väčšina hostí hodnotila Ples PF na výbornú, z čoho sa, samozrejme, veľmi tešíme. Na záver sa chcem ako organizátor poďakovať záujmu študentov zúčastňovať sa na takýchto spoločenských akciách. Špeciálne ples je takou čerešničkou na torte v závere skúškového obdobia (respektíve na začiatku semestra), po ktorej si študenti oddýchnu, odreagujú sa a naberú nové sily do ďalšieho štúdia. Tohtoročný ples bol špeciálny Valentínom a hudobnou produkciou, s ktorou sa za bežných okolností na univerzitných akciách stretneme naozaj len výnimočne – ak vôbec. Skromnosť, láska, porozumenie a ochota – to sú slová, ktoré vystihujú prístup všetkých ľudí, ktorí akýmkoľvek spôsobom priložili ruku k dielu, aby sme všetci ostatní mohli zažiť naozaj nezabudnuteľný čas spolu – na našej univerzite, na Plese Pedagogickej fakulty. Tešíme sa opäť o rok.

Bc. Peter VATRAL'
študent PF PU
Foto: autor

VOLEJBALISTI V EXTRALIGE NA 5. MIESTE, S KARIÉROU SA LÚČI BLOKÁR MICHAL ČERVEŇ

Volejbalisti VK MIRAD PU Prešov vo veľkonočnom období ukončili extraligovú sezónu. Po nešťastnom vypadnutí vo štvrtfinále play-off bojovali o čo najlepšie umiestnenie. Aj Zvolenčanov, aj tím Komárna napokon zdolali v sériách jednoznačne 2 : 0 na zápasy a sezónu 2018/2019 uzavreli na konečnom 5. mieste.

Hráčom posledného stretnutia sa stal skúsený blokár Michal Červeň, ktorý s Prešovom získal dva majstrovské tituly a tri trofeje Slovenského pohára. Pre najstaršieho hráča slovenskej extraligy (41 rokov) to bol zároveň posledný duel jeho hráčskej kariéry: „Končím. Definitívne som sa rozhodol po štvrtfinále proti Svidníku. Mám už svoj vek i zdravotné dôvody. Spoluhráčom som to povedal na tréningu deň pred zápasom,“ boli slová Michala Červeňa po jeho poslednom hráčskom a úspešnom vystúpení.

Profil MICHAL ČERVEŇ

Rodák zo Žiaru pri Liptovskom Mikuláši získal s Prešovom dva tituly majstra Slovenska (2005, 2015), jednu striebornú a dve bronzové medaily, trikrát vyhral Slovenský pohár (2005, 2016, 2017), hral v cyperskom Paralimni, českej Opave, poľskej Bydgoszczy, francúzskom Avignone i na ostrove Korzika za tím Ajaccio. S reprezentáciou Slovenska štartoval 93-krát, na majstrovstvách

Európy 2007, vyhral s ňou Európsku ligu 2008, zahral si aj vo Svetovej lige 2014 a 2015. Chlap, ktorý je vysoký 205 cm, bol však najskôr futbalovým brankárom. Manželia Červeňovci (manželka Zuzana) majú dvoch synov – Michala a Matúša. Žijú v Dukovciach pri Gíraltovcich.

Michal vyštudoval učiteľstvo telesnej výchovy na Prešovskej univerzite v Prešove a má aj druhú najvyššiu trénerskú licenciu.

„Som rád, že pod vedením jedného z pilierov slovenského volejbalu Maca Červeňa sme zápas a sériu dotiahli do víťazného konca. Ko-

márno vôbec nepôsobilo a nehralo odovzdane, o čom svedčili prvé 2 sety. My sme to otočili až v treťom dejstve. Štvrtý set a tajbrejk chalani zvládli výborne. Blahoželám im k víťazstvu," hodnotil posledný zápas sezóny tréner Prešovčanov Erik Digaňa. Ako sa čerstvo obzerá za výsledkami tímu mladý lodivod prešovských volejbalistov, ktorý má za sebou premiéru na stoličke hlavného trénera? „Sezóna bola náročná, ale trúfnem si povedať, že sme v nej predviedli slušné výkony. Neboli sme aspirantom na titul, ale úlohu „potrápiť“ favoritov sme zvládli. V základnej časti sa nám podarilo aspoň raz zdolať všetkých súperov. Vyradenie Prievidze vo štvrtfinále turnaja o Slovenský pohár na domácej palubovke boli fantastické. Vo final four v Humennom sme dokázali poraziť Svidník a trofej nám ušla v tesnom finále proti Košiciam. Striebro potešilo a s ním prišiel aj hlad po ďalšej medaile z extraligy. To sa nám už, bohužiaľ, nepodarilo. Ku koncu sezóny nám dochádzala para, aj keď som sa z hráčov snažil vydolovať maximum. Ligu sme ukončili víťaznými sériami, ale opäť o jednu priečku nižšie ako minulý rok. Máme však za sebou sezónu, v ktorej sme pôsobili ako jeden celok, ale čo je najdôležitejšie, starší hráči poctivo odovzdali svoje skúsenosti mladým, ktorí sa postupne zapájali do hry. To má pre mňa neoceniteľnú hodnotu. Chceme sa aj naďalej venovať mladým hráčom, aby už kadeti mali skúsenosti s extraligou. Plánujeme postaviť káder na východniaroch a mladých hráčoch. Slovenský volejbal si prechádza menšou krízou. Mladých hráčov je málo. Prešovský volejbal chceme stavať na mladých Slovákoch, ideálne z východu, pokiaľ sa to bude dať. Verím, že aj naďalej budeme fanúšikov tešiť dobrými výkonmi. Ak vychováme ďalších skúsených hráčov, tak prídu aj tituly a medaily. V najbližších dňoch budeme hodnotiť, bilancovať a zároveň predostrieme plány na budúcu sezónu.“

Mgr. Jana PALENČÁROVÁ
Foto: Radovan STOKLASA

ZVYŠOVANIE KOMPETENCIÍ ŠTUDENTOV

Okrem samotného štúdia, študenti FŠ si zvyšujú teoretické a praktické kompetencie prostredníctvom školení, ktoré ponúka Slovenský atletický zväz pre budúcich trénerov a pedagógov. Cieľom školení je poukázať na inovatívne metódy zefektívňovania tréningových a vyučovacích procesov.

Každý tréner má svoje špecifické metódy tréningu, didaktické štýly vedenia tréningu a spôsob transformovania skúseností svojim zverencom. Každým rokom zahraničné a domáce vedecké štúdie poukazujú na nové, efektívnejšie metódy, spôsoby trénovania a diagnostikovania športovcov, ktoré by mal tréner aplikovať do tréningového procesu, preto je dôležité sa priamo zúčastňovať na seminároch a školeniach realizovaných pre športovú verejnosť. Školenia sú prospešné aj pre získanie nových kontaktov v športovej špecializácii študenta. Študent nadobúda nielen nový pohľad na zefektívnenie tréningového procesu, ale dokáže priamo diskutovať o problematike s odborníkmi v danej oblasti športu. Školenia trvajú štandardne jeden deň a prebiehajú v rôznych mestách Slovenska, ako napríklad Michalovce, Banská Bystrica či Bratislava. Prostredníctvom príspevku chceme poukázať na možnosti zefektívnenia štúdia, kvalifikácie študenta,

ale hlavne možnosti kvalitného využitia voľného času prostredníctvom doplnkového vzdelania.

Mgr. Daniela LEÜTTEROVÁ
doktorandka FŠ PU
Foto: Daniela LEÜTTEROVÁ

ISSN 1337-9208

www.napulze.unipo.sk